

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 42

Penktadienis, Lapkričio (November) 3, 1961, Toronto, Ontario

METAJ XXX

Tarybų Sąjungos Tankai Privertė Amerikiečius Berlyne Nusiraminti

BERLYNAS. — Jungtinių Valstijų militaristai Berlyne, matyti Washingtono instruktuoti, buvo pradėję labai provokatorišką žaidimą Berlyne. Jie siuntė savo "misijonierius" į Rytinį Berlyną civiliniais drabužiais su įsakytu atsakyti rodyti dokumentus Rytinio Berlyno policijai. O kada jie buvo sulaukti, tuomet amerikiečiai, apsiginklavę šautuvais su nuogais durtuvais, susėdė į vežimus, lydėjo tuos "misijonierius", demonstruodami, kad niekas neturi teisės trukdyti amerikiečiams vandrovoti po visą Berlyną.

Tokioms provokacijoms vykstant per kelias dienas, prieš amerikiečius pasirodė tarybiniai tankai. Ir tada amerikiečiai "nusprendė" apsiraminėti, sulaukyti tokių ginkluotus įsiveržimus, kol diplomatai išriš šį klausimą — amerikiečių "teises" landyti po Rytinį Berlyną.

Bet po to amerikiečiai griebėsi naujų priemonių savo teisėms demonstruoti. Jų helikopteris skraidė virš rytinio Berlyno ir iš oro stebėjo tarybinius tankus.

Amerikiečiai spiriasi, kad visas Berlynas yra buvusių sąjungininkų okupuotas ir visi turi teisės laisvai vandrovoti po visą Berlyną. Faktiniai, Berlyno okupacija seniai pasibaigė, nes Vakarinė Vokietija seniai tapo amerikiečių ir britų sąjungininkė, o Rytinė Vokietija — Tarybų Sąjungos ir kitų Varšuvos pakto šalių sąjungininkė.

Visi įvykiai per praėjusias kelias dienas aiškiai rodo, kaip pfibrendęs laikas sutvarkyti Berlyno situaciją. Berlynas sudaro labai didelį pavojų taikai. Tena labai lengvai gali įvykti ginkluotasis konfliktas, kuris gali paskui išsiplėsti į atominį karą.

Jeif ne taikos paktas, tai nors likvidavimas tų "okupacijos" teisių yra būtina. Jeigu abi pusės būtų sutarimi atskirtos ir toks landžiojimas į svetimus sektorius uždraustas, provokaci-

Kinija Ruošiasi Turėti Savo Atominę Bombą

HONG KONG. — Buvęs Anglijos ambasadorius Washingtono, Sir H. Caccia stabtelėjęs čia pakeliui iš Kinijos sostinės Pekino pasakoja, jog Kinijos Liaudies Respublika ruošiasi turėti savo atominę bombą.

Sako Išsprogdino 50 Megatonų Bombą

UPPSALA, Švedija. — Čia yra manoma, kad Tarybų Sąjunga išsprogdino 50 megatonų bombą. Jeigu ne, didesnė. Švedų mokslininkai, žinoma, tik spėja iš to, ką jų instrumentai jiems sako.

Tarybų Sąjungos premjeras Chruščiovas sakė, kad nukliniai bandymai bus užbaigti spalio pabaigoje išsprogdinant 50 megatonų bombą.

Švedai sako, kad eksplozija buvo labai aukštai atmosferoje. Jie mano, kad ši bomba paskleis nemažai radioaktyvių kritulių.

Amerikiečiai Nori Paspaušti Draugus

LONDON. — Jungtinės Valstijos reikalauja, kad sąjungininkai, vyriausiai Vakarinė Vokietija, Britanija ir Francija, padidintų militarines jėgas Europoje. Iki šiol, nežiūrint JAV plano perkelti į Europą dar bent 57,000 vyrų, europiniai sąjungininkai nerodė didelio noro griebtis tokių pat priemonių.

Vakarai turį parodyti Tarybų Sąjungai, kad jie pasirengę kovoti už savo teises Berlyne.

Tuo pačiu sykiu amerikiečiai verčia vokiečius greičiau susitvarkyti su valdžios formacija. Adenauerui kol kas vis nesiseka sudaryti koaliciją su kitomis partijomis.

Joms būtų užkirstas kelias ir taikai pavojus prašalintas.

\$50,000,000 DEL MOSKLO PASTATŲ

OTTAWA. — Profesorius V. W. Bladen, kalbėdamas konferencijoje dėl šaltinių ateičiai, siūlė, kad federalė vyriausybė paskirtų \$50,000,000 statymui pastatų dėl mokslinių reikalų prie universitetų per sekančius 5 metus.

Konferencijoj dalyvavo 700 atstovų.

Būsime Laimingi, Jei Po Metų Būsime Gyvi

LONDON. — Earl Russell, kalbėdamas į žmones, susirinkusius Trafalgar skvėre protestavimui prieš nuklinius bandymus Tarybų Sąjungoj, pasakė, kad būsime laimingi, jei po metų būsime gyvi.

Jis sakė, kad jis turi dokumentą, išleistą JAV oro jėgų asociacijos, kuriame yra reikalaujama, kad būtų sunaikinta Tarybų vyriausybė ir nušluota komunistinė sistema; kad tam būtų panaudotos nuklinės bombos prieš nenuklynį "agresorių" ir net prieš infiltraciją.

Ginklavimo lobiistai išnaudoja JAV patriotizmą ir antikomunizmą, kad prikimsus savo kišenes.

Jis ragino, kad Britanija taptų neutrali ir pasitrauktų iš NATO.

Ragangaudžiai Tyrinėja TV Darbuotojus

WASHINGTON. — Neamerikinės veiklos tyrimui komitetas tyrinėja TV darbuotojus inžinierius ir šiaip jau technikus. Ypač daug klausinėja radijo - televizijos darbininkų unijos sekretorių William Bender.

Kaip William Bender, taip ir kiti atsako atsakyti komitetui į klausimą, ar jie yra komunistai, pasiremdami 5-tuoju konstitucijos pataisymu.

Komunistų Suvažiavime Buvo Daug Savikrtikos

MASKVA. — Dvidešimt antras Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos suvažiavimas pasižymėjo taipgi ne tik brandžiais pranešimais apie komunistų laimėjimus ir planus dėl ateities, bet ir savikritika. Kaip pats Chruščiovas, taip ir eilė kitų lyderių pakartotinai kritikavo ir net smerkė padarytas klaidas Stalinui vadovaujant, taipgi ir tuos, kurie ir dabar nenori taisyti tų klaidų, išsižadėti asmens kulto, kurs buvo atsakomingas už daugelį negeistinių reiškinų.

Nemažai kritikos buvo nukreipta linkui Albanijos komunistų, kurie tebesilaiko Stalino linijos, nesutinka su Tarybų Sąjungos taikaus sugyvenimo politika. Albanija net savo broliško atstovo neatsiuntė.

Kinija ir nekurios Kinijos kaimynės, kaip matyti, taipgi ne pilnai pritaria Tarybų Sąjungos politikai. Kinijos atstovas išsireiškė, kad būtų buvę geriau, jeigu nesusiprattimai tarp komunistų būtų

Varo Anglus Lauk Iš Singapūro

SINGAPŪRAS. — Šio miesto gyventojai reikalauja Angliją pasitraukti su savo karinėmis bazėmis. Net ir Malajaus federacijos premjeras T. A. Rahmanas, paklusnus Anglijai, sako, kad jeigu kiltų karas, tai viena atominė bomba galėtų sunaikinti visą miestą.

Malajaus federacija nori, kad Singapūras jungtųsi su ja.

Singapūro miestas randasi ant salos į pietus nuo Malajų pusiasalio. Teritorija užima 225 ketvirtainių mylių plotą ir turi virš milijono gyventojų. Singapūras yra labai svarbi priplauka.

Rinkimams Praėjus

ATĖNAI. — Premjero Karamanlio partija laimėjo didžiumą vietų per parlamento rinkimus Graikijoje.

buvę gvildenami ne viešuose suvažiavimuose.

Tarybų Sąjungos lyderiai aiškino, kad klaidos turi būti keliamos viršun, klaidas darantieji asmenys kritikuojami, kad iš to būtų pamoka kitiems. Jie kritikavo asmenis, kurie jau po Stalino buvo sudarę antipartinę grupę ir norėjo paimti valstybės vairą į savo rankas. Jų tarpe buvo Molotovas, Malenkovas, Bulganinas ir net Vorosilovas, kaip ir visa eilė kitų senų veikėjų.

Savikritika komunistų tarpe visą laiką buvo plačiai vartojama kaip priemonė ištaisymui klaidų ir pagerinimui darbo. Tai nieko naujo. Po savikritikos darbas visuomet pagerėja. O kas nenori skirtis su klaidomis, tiems tenka pasitraukti arba būti net išmesti.

Iš nekurios kalbėtojų matyti, kad suvažiavimas priims ar jau priėmė taisykles, kurios užtikrins partijos nariams laisvę viešai kritikuoti lyderius iki pat aukščiausios vietos.

Staliną Išskels Iš Mauzolėjaus

MASKVA. — Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos suvažiavimas nutarė iškelti Stalino lavoną iš Mauzolėjaus, kur jis buvo paguldytas šale Lenino.

Chruščiovas ir kiti lyderiai suvažiavime sakė, kad Stalinas kaltas už daugelio partijos ir armijos lyderių nužudymą. Dėl ko pradžioj karo tarybinė armija pasirodžiusi nelabai kaip.

Stalinas buvo palaidotas mauzolėjuje 8 metai atgal. Tuomet Berija ir kiti dar buvo galingi ir tuo metu nebuvo žinomi visi faktai, kurie buvo surinkti vėliau ir išskelti viešumon.

Suvažiavimo delegatai, kurių tarpe buvo ne vienas nukentėjęs nuo Stalino, karštai pritarę pasiūlymui iškelti Stalino lavoną ir palaidoti kur kitur.

Iš Kanados Gyvenimo

Ontarijos konservatai išrinko jauną žmogų į savo lyderius — Londono advokatą John Parmenter Roberts, 44 metų amžiaus.

Jis turėtų būti bus jauniausias iš visų, kokius konservatai turėjo.

Naujas lyderis tuojaus perims ir Ontarijos premjero postą iš L. Frosto, kuris pasitraukia dėl savo amžiaus.

Toronto miesto kontrolieriai pasakė, kad jų skirti \$3,500 dėl Prekybininkų Jaunųjų Tarybos banketo dėl Miss Grey Cup gali būti sulaukiami, jeigu banketas nebus ruošiamas Karalienės Elizabetos pastate Parodos parke, o Royal York viešbutyje. Rengėjai norėtų turėti banketą Royal York viešbutyje, kur vyksta darbininkų streikas, bet tuomet jie negaus \$3,500.

Pelno sistema čia plačiau pritaikoma iš žmonių ne tik darbo išnaudojimu.

Dr. Norrie Swanson, Kanados Artrito ir Reumato Draugijos Ontarijos divizijos medikalis direktorius, sako, kad visoki šarlatanai išvilioja iš žmonių \$50,000,000 per metus su visokiomis "gydulėmis".

Tie šarlatanai "gydą" artrito ir reumato kamuojačius žmones visokiais niekniekais, pavyzdžiui, pradedant variniais branzolietais ir balsamavimo sunkos lašais ant cukraus ir baigiant "užkalbėjimais".

Dauguma tų "vaistų" esą nepavojingi, bet jie sulaukia ligonius nuo ieškojimo tikrų gydytojų pagalbos. Tokiu būdu leidžiama ligoms užsi- senėti.

Ontarijos Hydro darbininkai negali susitarti su samdytojais, 9,000 darbininkų unija — National Union of Public Service Employees — reikalauja pakelti algas, o Hydro Komisija nesutinka.

Komisija sako, kad jai atsiųstų \$6,700,000 į metus, ko unija reikalauja.

Unija sako, kad hydro darbininkai negali būti verčiami subsiduoti elektros jėgą pasitenkindami žemesnėmis algomis, negu jiems priklauso.

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko
žema kaina —

Aukšta kokybė
Veltui apkainavimas

CL. 5-6451
Toronto

Komisija nurodo, kad jos samdiniai gauna 15 centų į valandą daugiau, negu 54 kitos organizacijos. Manufaktūros darbininkų Ontarijoje vidutinis uždarbis esąs \$1.93 į valandą, o hydro darbininkai gauna \$2.59.

Kanados eksportas Kubon smarkiai padidėjo.

Šiemet per pirmą pusmetį eksportas Kubon siekė \$15,381,100, palyginus su \$4,839,000 tuo pat laiku pernai.

Mažesnis buvo eksportas ir 1959 metais.

Seagrams Ltd. korporacija praėjusiais metais, kurie skaitomi iki ilėpos 31 dienos šiais metais, turėjo grynų pelno \$30,944,406. Pora milijonų su viršum daugiau, negu metai atgal.

Ši korporacija per metus laiko pardavė degtinės už \$794,233,598.

O ši korporacija, pardudanti svaigalus, yra tik viena iš daugelio.

Taigi, kaip matote, kanadiečiai paleidžia niekais gražią sumą.

Kanadietis

HUNTSVILLE, Ont. — Miškininkai nupiovė 400 metų amžiaus baltąją pušį ant A. Hhines farmos.

Ji buvo 150 pėdų aukščio ir 30 pėdų apie kelmą.

Patyres Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų
Telefonas: RO. 6-3026
Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baltai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES ROMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SEŠELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuvoje. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

- CLAUSKUTĖ. R. Nuris Giuntekinas. Romanas. Knyga 488 puslapių. Knygyne Nr. 569.
- BALTASIS STEBŪKLAS. N. Tichonovas. Apysaka. Knyga 298 puslapių. Knygyne Nr. 570.
- PONAS PICEKAS. Anatolijus Gidašas. Romanas. Knyga 760 puslapių. Knygyne Nr. 571.
- TITANAS. T. Dreizeris. Apysaka, Knyga 672 puslapių. Knygyne Nr. 572.
- BRONZOS PAUKŠTIS. A. Rybakovas. Apysaka, Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 573.
- PATARLĖS IR PRIEZODŽIAI. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 574.
- GIMIMO DIENA. A. Venclova. Romanas. Knyga 620 puslapių. Knygyne Nr. 575.
- SUNKIAUSIAS MENAS. M. Sluckis. Literatūrinės pastabos. Knyga 324 pusl. Knygyne Nr. 576.
- DAINOS ŽEMAIČIŲ. Surinktos Sim. Stanevičiaus. Knyga 224 pusl. Knygyne Nr. 577.
- STEBUKLINGOSIOS NILSO KELIONĖS. Selma Lagerlef. Knyga 736 puslapių. Knygyne Nr. 578.
- STROGOVAI. M. Markovas. Romanas. Knyga 796 puslapių. Knygyne Nr. 579 ir Nr. 585.
- JAUSMŲ UGDYMAS. Gus. Floberas. Vieno Jaunuolio istorija. Knyga 572 puslapių. Knygyne Nr. 580.
- VAIKYSTĖ — PAAUGLIO METAI — JAUNYSTĖ. L. Tolstojus. Knyga 436 puslapių. Knygyne Nr. 581.
- BROLIAI JERŠOVAI. V. Kočetovas. Romanas. Knyga 656 puslapių. Knygyne Nr. 582.
- TEHERANAS. S. Sevuncas. I dalis. Romanas — Irano Naktis. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 583.
- Antra dalis. Romanas — Prieš Auštant. Knyga 580 puslapių. Knygyne Nr. 584.
- DEIMANTŲ GROBIKAI. L. Busenaras. Romanas. Knyga 520 puslapių. Knygyne Nr. 586.
- N. GOGOLIO RAŠTAI. Pirmas tomas. Biografija ir veikalas "Vakarai Viensėdyje Prie Dikankos". Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 587.
- Antras tomas. Apysakos. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 588.
- Trečias tomas. Apysakos. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 589.
- Ketvirtas tomas. Komedija — Revizorius. Knyga 342 puslapių. Knygyne Nr. 590.
- Penktas tomas. Poema — Mirusios sielos. Knyga 454 puslapių. Knygyne Nr. 591.
- ATSIMINIMAI IR DABARTIS. L. Prūseika. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 592.
- GYVENIMO ŽINGSNIAI. J. Gaisrys. Apysakos. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 593.
- NEPAPRAŠTI SEVOS NUOTYKIAI. A. Aleksinas. Jaunamečiams apysakaitės. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 594.
- PELENAI IR DEIMANTAS. J. Andzejevskis. Apysaka. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 595.
- RAMI GATVĖ. L. Karelina. Apysaka. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 596.
- SUTEMOS. Chen Ser Ja. Romanas. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 597.

TARYBŲ LIETUVOJ

Naktinė Sanatorija Elektrinės Statytojams

VIEVIS. — Lietuvos šiluminės elektrinės statyboje pradėjo veikti naktinė sanatorija.

Pirmąsias atilsines į sanatoriją gavo geriausiai svarbiausios septynmečio statybos žmonės. Tai — montuotojas Jurijus Lebėdevas, vairuotojai Ričardas Zinkevičius ir Anatolijus Grigorjevas, Statybos valdybos darbuotojas Robertas Volskis ir kiti — iš viso 25 žmonės, 24 dienas jie čia po darbo bus kvalifikuotų gydytojų priežiūroje, priims reikalingas gydymo procedūras. Tam įrengtas specialus kabinetas, aprūpintas šiuolaikine medicinine aparatūra. Poilsiautojai beveik nemokamai bus maitinami keturis kartus per dieną.

Sanatorijoje įrengtas raudonasis kampelis, kuriame yra televizorius, radijo imtuvas, laikraščiai, žurnalai, stalo žaidimai.

Sanatorija veiks ištisus metus. Ateityje ją numatyta išplėsti.

Naujos Mokyklos

VILNIUS. — Dešimt naujų mokyklų respublikos statybininkai atidavė naudotis prieš prasidedant naujiems mokslo metams. Daugiau kaip 8 tūkstančiai mokslievių šiauliuose, Palangoje, Birštone, Troškūnuose, Užventyje, Telšiuose ir kituose miestuose gavo gerai įrengtas mokyklas.

Statant naujus pastatus buvo numatyta, kad mokslieviai turėtų sąlygas ne tik gerai mokytis, bet ir įgytų darbo įgūdžius. Vyresniųjų klasių mokiniams naujose mokyklose yra gerai įrengti fizikos, chemijos, mašininkystės kabinetai, metalo ir medžio apdirbimo dirbtuvės.

Metų pabaigoje numatyta atiduoti naudotis naujas mokyklas Ignalinoje, Salantuose, Joniškėlyje ir Kaišiadorysė, o taip pat mokytojų korpusus Trakų ir Gelgaudiškių mokykloms - internatams.

Pirmomis naujų mokslo metų dienomis 1,110 Klaipėdos, Kauno ir Švenčionėlių mokyklų - internatų auklėtiniai apsigyveno naujuose bendrabučiuose. Tokius pat bendrabučius statybininkai dar šiemet baigs įrengti Pasvalio, Šilutės, Telšių ir Naujosios Vilnios mokykloms-internatams. Čia apsigyvens apie du tūkstančiai mokinių.

70 Naujų Lietuviškų Mašinų ir Prietaisų

VILNIUS. — Leningrado Visasąjunginio elektrinio suvirinimo mokslinio tyrimo instituto filiale prie Vilniaus elektrinio suvirinimo įrengimų gamyklos sėkmingai užbaigti naujo benzininio suvirinimo aparato "ASB-120" bandymai.

Agregatas susideda iš nedidelio benzininio motoro ir 3 kilovatų galingumo generatoriaus. Jis sveria 300 kilogramų. Tai daro jį patogiu kilnoti iš vietos į vietą. Agregatą galės naudoti kolūkių kilnojamos mechaninės dirbtuvės.

Nuo septynmečio pradžios mūsų respublikos Liaudies ūkio tarybos Prietaisų ir mašinų pramonės valdybos konstruktoriai sukūrė apie 70 originalių mašinų ir prietaisų.

Automobiliai -- Nuomai

VILNIUS. — Sostinės automobilių nuomojimo stotis gavo 17 naujų "Moskvičių". Dabar čia yra 102 automobiliai. Tačiau garaže tuščia. Visi tvarkingi automobiliai visada išnuomoti.

Autotransporto kontoros Nr. 7 šaltkalvis V. Krasovskis, išsinuomojęs lengvąjį automobilį, kartu su žmona ir motina važinėjo į Kijevą. Šiemet jis taip pat aplankė Charkovą, Poltavą, Stalino miestą. Jo apskaičiavimais kelionė išnuomota automobiliu atsieina daug pigiau, negu traukiniu.

Visam mėnesiui buvo išsinuomojęs mašiną Automobilių transporto ir plentų ministerijos vyriausiasis inžinierius J. Marcinkevičius. Jis keliavo po Lietuvą. Politechnikos instituto studentas-neakivaizdininkas P. Žvirblis važinėjo į Krymą, autobusų parko vairuotojas V. Sobolevas — į Leningradą ir Maskvą.

TSKP Programos projekte nurodyta, kad šalies automobilių parkas padidės tiek, jog bus galima visiškai užtikrinti krovinių ir keleivių pervežimus, žymiai išsiplės automobilių nuomojimo stočių tinklas. Šis partijos nurodymas įgyvendinamas. Pastaruoju metu žymiai padidėjo ne tik Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos, bet ir kitų automobilių nuomojimo stočių parkai.

Staniūnų tarybinio ūkio paukštinkės (iš kairės į dešinę) I. Pribušauskaitė, A. Kapušinskienė, M. Krivickaitė ir J. Vosyliūtė.

Mechanizuojama Magnetofonų Futliarų Gamyba

Ukmergė. — Baldų kombinato novatorius B. Petrauskas sukūrė originalias keturių špindelių grežimo stakles. Jos buvo pastatytos plataus vartojimo gaminių ceche, kuris išleidžia magnetofonų futliarus Vilniaus "Elfos" elektrotechnikos gamyklai. Naujosios staklės žymiai paspartino skylių futliarų korpusuose išgrežimą.

Pasiūlymus, leidžiančius paspartinti futliarų gamybą, pateikė ir kiti kombinato racionalizatoriai. Šaltkalvis V. Gžimalauskas pritaikė elektros lituoklį dermantino, kuriuo apmušami futliarai, kampams užlankstyti. Tai ne tik paspartino operaciją, bet ir pagerino gaminių kokybę.

Padedant novatoriams, cechas neseniai įsisavino futliarų, skirtų naujiems magnetofonams "Aidas", gamybą. Visi ceche įdiegti novatorių pasiūlymai duos įmonė per metus 10 tūkstančių rublių ekonomijos.

Nustojo rūkti Vilniaus "Spartos" fabriko kaminai. Ši įmonė viena pirmųjų respublikoje pradėjo naudoti naują kurą — dujas. Tai leis fabrikui kasmet sutaupyti apie 40 tūkstančių rublių.

— Švaru, patogiu, — sako fabriko dujofikavimo technikas Marius Savickas, tikrindamas katilinės įrengimus. — Dabar katilinė aptarnaus tik du žmonės.

Lietuvių Geologo Monografija Išleista Varšuvoje

VILNIUS. — Geologijos mineralogijos mokslų kandidato Vytauto Gudelio monografija apie paskutiniojo žemės geologinio vystymosi laikotarpį — kvarterinį periodą Lietuvos teritorijoje išleista Lenkijos Liaudies Respublikos sostinėje. Veikalas paruoštas Tarptautinės kvarterinio periodo asociacijos kongreso, įvykusio Varšuvoje šių metų rugpiūčio-rugsėjo mėnesį, organizaciniam komitetui prašant. Monografijoje pirmą kartą apibendrinti ledynmečio ir poledynmečio Lietuvoje tyrinėjimo rezultatai.

Veikalas sukėlė gyvas diskusijas Varšuvos kongreso posėdžiuose, kadaigi jame sprendžiami klausimai, liečiantys šio tarptautinio geologų ir geografų farumo pagrindines problemas. Lenkų mokslininkai ypač domisi šia knyga, kadaigi joje lyginami duomenys, kuriuos gavo tarybiniai ir Lenkijos geologai, tirdami Pabaltijo geologijos ir paleogeografijos problemas.

V. Gudelio monografija išleista lenkų, rusų ir anglų kalbomis.

Šaldymo Įrengimai

UKMERGĖ. — "Vienybės" šaldymo įrengimų gamykla surinko trylikimą šaldymo agregatą. Tai didelis įmonės kolektyvo pasiekimas. Jis TSKP 22-ro suvažiavimo garbei buvo įsipareigojęs surinkti dvidešimt penkis kompresorius. Bet sėkmingai vykstant darbui, kolektyvas nutarė padidinti šį įsipareigojimą ir surinkti dvidešimt penkis šaldymo agregatus. Į agregatą įeina kompresorius, kondensatorius, amoniako išgarinimo automatinė stotis ir kiti mazgai.

Įmonės kolektyvas pasiryžęs viršyti ir padidintus įsipareigojimus.

Žuvininkai Augina Nutrijas

SIAULIAI. — Rajono Vilkurių žuvininkystės ūkio direktoriui A. Serapinui prieš keletą metų kilo mintis užveisti tvenkiniuose nutrijas. Šių žvėrelių labai brangūs kailiai. Be to, nutrijos naudingos žuvims. Jos nugrauzia šurkščiosios vandens augmenijos šaknis ir išvalo tvenkinių dugną.

A. Serapinas parsivežė iš vieno Kalingrado srities žvėrininkystės ūkio devyniolika nutrijų patelių bei tris patinėlius ir paleido juos į tvenkinius.

Žvėreliai greitai prisitaikė prie naujų sąlygų ir tapo nuolatiniiais Vilkurių gyventojais. Šiuo metu jų čia yra daugiau kaip šimtas. Ūkis jau pardavė pirmąsias dešimtis nutrijų kailiukų.

Artimiausiu metu nutrijas numatoma auginti vidaus vandenų eksploatacijos valdybos šalėninkų ir šilopavižupio žuvininkystės ūkiuose.

Agresyvus Vanagas

KUPISKIS. — "Mūsų rytojaus" kolūkiečiai Vladas Motiejūnas sėdėjo prie lango ir skaitė laikraštį. Staiga jis pamatė, kaip kažkoks didžiulis paukštis įskrido į tvartą. Motiejūnas nusitvėrė lazda ir nuskubėjo ten. Bet vos tik jis pribėgo prie tvarto, kai pro duris su didžiuliu triukšmu išpuolė nematyto dydžio vanagas.

Vanagas klykdamas šoko ant kolūkiečio. To nesitikėdamas Motiejūnas suglumo ir atšoko. Tai dar labiau paskatino plėšrūną, ir jis atkakliai ėmė veržtis prie žmogaus veido, akių. Tačiau kolūkiečiai lazda nubloškė vanagą, o po to ir visai pribaižė.

GERAS LAIMIKIS

Nežiūrint nepalankių meteorologinių sąlygų, nuo metų pradžios "Neringos" žuvininkystės ūkio žvejai jau sugavo beveik tūkstantį dvigubų centnerių žuvies daugiau, negu jie buvo numatę.

Nauja Kūrinių Perklausa

VILNIUS. — LTSR Kompozitorių sąjungoje įvyko naujų kūrinių perklausa ir aptarimas. Kompozitorius A. Klenickis perklausa pateikė keletą romanų, dainų ciklą vaikų chorui "Jaunieji turistai" ir kt. Jaunas kompozitorius R. Žigaitis — šešis preliudus fortepionui. Perklauso metu buvo išklaustos ir kompozitoriaus J. Karoso chorinės dainos.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMPIRE 6-4358

TAIGL, JEIGU GRĮŽTUMETE

Profesorius J. Eretas, iš šveicaro pasidaręs išmąpcentiniu lietuviu, prie Smetonos režimo kišęs Lietuvos jaunimą į pavasarininkų tinklą, Darbininko užklaustas, ką jis darytų, jeigu grįžtų vėl į Lietuvą, žinoma, buržuazine, šitaip pasiaiškino:

"Taip, jei tektų vėl grįžti į nepriklausomą Lietuvą, daryčiau tai, apie ką esu kalbėjęs jau anksčiau mūsų spaudoje: nebebūčiau politiniame gyvenime toks temperamentingas, daugiau vertinčiau kitų demokratinų partijų jėgas, arčiau susiečiau su jų nuosirdžiais veikėjais. Lietuvai reikia ko daugiausia visus jungiančių tiltų, ne skiriančių prarajų. Pasisakyčiau už krikščioniškąją demokratiją, bet su tais niuansais, kurių į ją šiandien įneša mūsų jaunieji".

Jo manymu, Lietuva turės tvarkytis demokratiškai, tik su stipresne vykdomąja valdžia, negu ji buvo. Būsi reikalinga rasti kokį nors vidurį tarp Šveicarijos, kur valdžia yra jau per daug pastovi, ir Amerikos ar de Gaulle Prancūzijos, kur prezidentui duota per daug galios.

Bet šiandien, sako jis, kalbėti apie būsimąją Lietuvos santvarką reikėtų statyti oro pilį.

Galima pridėti, kad visos eretų ir tokių svajonės remiasi oro pilimis. Lietuvai užteko tokių "demokratų". Kokia ta valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų valdžia buvo, bet ji buvo rinkta, tačiau ir ji buvo nepakenčiama eretų "demokratams" ir tuoj smurto keliu ją nuvertė.

Laikas būtų šiems seneliams pagalvoti apie tai, kaip užbaigti savo dieneles, kur jie bebūtų, nes Lietuva apsisie be jų. Ji surado naują kelią, kelią, kurs veda į naują, gražesnį, be nedarbo ir skurdo gyvenimą.

PELNINGA PREKYBA

Daug kas smerkia Kanados vyriausybę už prekybą su Kinija, bet jie nežino, ką jie daro. C. M. Forsyth-Smith, Kanados prekybos komisierius dėl Tolimųjų Rytų, pranešė, kad Kinija užmokėjo \$60,000,000 už kviečius, parduotus vasario mėnesį, ir jau pusę sumokėjo \$362,000,000 sumos už vėliau parduotus kviečius. Reiškia, Kanada jau gavo \$181,000,000 už kviečius.

O kaip su Kanada. Ką mūsų šalis pirkė Kinijoje? Kanados importas iš Kinijos nesiekia \$6,000,000 per metus. Reiškia, prekyba su Kinija Kanadai labai pelninga. Ypač ji labai svarbi fermeriams, nes Kanados eksportas Kinijon susideda daugiausia iš grūdų.

Vistik, nežiūrint viršuj minėtų faktų, yra žmonių, kurie šaukia, kad prekyba su komunistais nieko gera neduoda. Tikri bukapročiai.

IR KO JIEMS LYSTI TEN

Amerikiečių ginkluoti kareiviai buvo perėję sieną Berlyne net kelis sykius demonstruodami savo teises lankyti Rytiniame Berlyne. Bet koks gi "biznis" jiems landyti po Rytinį Berlyną? Juk jie neturi jokių reikalų tenai. Jų niekas tenai nekviečia ir nelaukia.

Tai dar vienas įrodymas, koks kvailas amerikiečių nusistatymas. Tiesiog kiauiliškas. Ne tik kiauiliškas, bet ir labai pavojingas. Ir kas gi būtų atsitike, jeigu Rytinio Berlyno policija būtų panaudojus savo teises? O jie tai tikrai turi savo teises neleisti svetimų į savo miestą. Amerikiečiai tenai yra svetimi, jiems Rytiniame Berlyne vietos nėra. Jų miestai šioj pusėj Atlanto.

Jeigu amerikiečiai bus tokie priekabūs, tokie nachalai, tai Amerikos prestižas labai nupuls. Galingas tai kraštas, niekas neginčija, bet tas nereiškia, kad jiems leistina landyti durtuvus atstačius visur, kur tik jie užsimano.

Pasidairius Po Pasaulį

Jungtinės Tautos padidės dviem narėm. Saugumo Taryba užgyrė Išlaikinės Mongolijos ir Mauritanijos apeliacijas priimtį į Jungtines Tautas. Nėra abejonės, kad Generalinė Asemblėja užgirs.

Viso dabar prigulės prie Jungtinių Tautų 103 šalys.

Bet amerikiečiai ir jų sąjungininkai dar vis nusistatę neįsileisti į Jungtines Tautas Kinijos su 700 milijonų gyventojų.

Jungtinės Tautos ir Katanga apsikėitė belaisviais ir tokiu būdu likvidavo ginkluotą konfliktą, kuris buvo iškilęs kiek laiko atgal.

Bet Kongo vyriausybė sako, kad ji nenusileis Tšombi, kuris, su užsienio imperialistų pritarimu, nori atskirti Katangą nuo viso Kongo.

Tarybų Sąjungos apsigynimo ministras maršalas Rodionas Malinovskis pareiškė, kad Tarybų Sąjunga išsprendė problemą sunaikinti skrendančias raketas su nuklinėmis bombomis.

Nepasakyta, ar ji turi jau tokius ginklus, ar tik surado būdus, kaip tą problemą išrišti.

Kaip ten nebūtų, bet tas rodo, kad su laiku ir tarpkontinentinės raketos bus numušamos, eksploduojamos nepasiekus taikinio.

Generolas Maxwell Taylor lankėsi Pietiniame Vietname ir susipažino su situacija. Jis buvo tenai kaip prezidento Kennedžio asmeninis patarėjas.

Matyti, kad Diemo valdžia nekaip laikosi, kad buvo įsakyta paruošti dar 20,000 kariuomenės. Amerikiečiai juos apginkluos ir išlavins.

Jau dabar Diem kariuomenė ginkluota amerikiečių ginklais. Taipgi tenai yra apie 800 amerikiečių instruktorių.

O mes vis girdime, kad tenai Maskva veržiasi. Tą "Maskvą" sudaro vietos žmonės, kurie nori nusikratyti supuvusia Diemo valdyia.

Dominikos valdžia pripažino, kad išbėgo į užsienį du Trujillo dinastijos nariai — abu generolai, vienas iš jų buvęs prezidentu aštuonis metus laike kito brolio diktatūros.

Rafaelis Trujillo, kuris dabar diktatoriauja Dominikoje, pasiliko. Jam padeda prezidentas Balaguer.

Vyksta dažni susirėmimai Bolivijoje. Aną dieną per su-

sirėmimą tarp policijos ir demonstrantų 7 asmenys buvo užmušti ir 50 sužeista.

Nors yra paskelbtas kaip ir karo stovis, tačiau studentai ir darbininkai demonstruoja protestuodami prieš vyriausybės diktatūrą.

Peru vyriausybė suspendavo konstituciją 30-tai dienų po to, kai įvyko susirėmimas prie parlamento rūmų Limoje. Vienas asmuo buvo užmuštas ir trys sužeisti.

Demonstracijoj dalyvavo mokytojai ir studentai. Mokytojai streikuoja jau nekuris laikas.

Gana ragina Jungtines Tautas apsvarstyti Pietų Afrikos Sąjungos pašalinimą iš Jungtinių Tautų už rasinę diskriminaciją negrų.

Bendrai, Afrikos tautos nori, kad būtų nukreiptas politinis ekonominis boikotas prieš Pietų Afrikos Sąjungą.

Nobelio taikos dovaną šiemet paskyrė velioniu JT sekretoriui Dagui Hammar-skjoldui ir Pietų Afrikos Sąjungos negrų lyderiui Albertui Lutului.

Pastarasis yra ištremtas į izoliuotą užkampį, iš kur jam neleidžiama išvykti, už jo veiklą prieš aparteito politiką.

Jungtinės Tautos paskyrė Kongo operacijoms \$10,000,000 į mėnesį.

Balandžio mėnesį buvo paskirta \$100,000,000, kurie jau baigiasi.

Jeigu Kongo lyderiai nebūtų susipešę, tai ta suma galėjo būti paskirta Kongo paramai, o dabar ji išiekvajama militaristų išlaikymui.

Daugiausia už tai kalti Tšombė ir Mobutu.

Jungtinės Valstijos paleido į erdvę 350,000,000 smulkučių varinių adatėlių, bet nei su geriausiaisiais radarais nesuranda, kur jos yra.

Astronomai sako, kad būtų gerai, kad jų ir nebesurastų.

Buvo manoma, kad jos gali trukdyti radio teleskopams, kuriais yra tyrinėjami tolimi žvaigždynai, sekami satelitai ir t. t.

Darbininkai, kasinėją senovinį Pompėjaus miestą, atrado žmonių skeletonų su retežiais, kuriais jie buvo apkalti kaip vergai pirmo miesto žuvimo.

Pompėjaus miestą sunaikino ugniakalnis Vezuvijus šimtus metų atgal. Tada buvo plačiai praktikuojama vergija.

Toronto miesto žydai nusitarė sukelti Izraeliui \$2,000,000 kaip gimtadienio dovaną.

Bus pardavinėjami Izraelio bonai.

Izraelio 13-tos sukaktuvės pripuola pabaigoj metų.

Toronto miestas pasiekė 1,566,230 gyventojų. Per metus gyventojų skaičius padidėjo 39,126.

Vienas planuotojas išsireiškė, kad su 2000-taisiais metais Torontas taip išsiplės, kad jis sieks Peterboro, Barrie, Londoną. Išėitų, kad beveik visa pietinė Ontarija pasidarys vienu miestu.

"Laisvės Gynėjai"

Kada Egiptas užsimojo nusikratyti britų globą, britai laikėsi įsikibę į Egipto kūną, kaip erkės. Ant galo griebėsi ginklu tikinti egiptiečius, kad be jų negalima apsieiti.

Francūzai jau daug metų ginklu tikina, kad jie yra geriausi Alžyro globėjai.

Belgai tą patį darė Kongo, portugalai daro tą patį Angoloje.

Dabar amerikiečiai nuogais durtuvais ir tankais nori įtikinti Rytinio Berlyno vokiečius, kad jie turi teisę būti jų okupantai.

Minėtosios šalyje sudaro taip vadinamą Vakarų smetonėlę. Tai vyriausios vakarinės demokratijos šalys. Bet jos visos laikosi įsikibusios svetimų žemių, kaip kokios erkės, nors jų tos globos visai nenori žmonės.

Kalbant apie tą okupaciją, reikia pasakyti, kad didžiausios komedijos su ta okupacija. Sąjungininkai Vakariniame Vokietijoje sėdi ne kaip okupantai, o kaip vokiečių agentai. Jie yra įsipareigoję truks ar plyš "suviekyti" Vokietiją. Kitaip sakant, atiduoti Adenauero šakai Rytinį Vokietiją, jeigu, žinoma, bus galima.

Kažangi, kaip matyti, ne taip lengva paimti Rytinį Vokietiją ir atiduoti Adenauerui, tai ir sudarado visos bėdos. Bet dabar amerikiečiai gali Adenauero šaiką patenkinti tik tuo, kad amerikiečiai atstatę durtuvus gali įsibrauti į Rytinį Berlyną.

Kokias gi teises ir nepriklausomybę turėtų mažesnės tautos, jeigu šios "globėjos" būtų vienos, nebūtų kitos jėgos, kuri stovėtų prieš jas? Kelios kolonijos būtų gavusios nepriklausomybę?

J. P.

Tšombė Atvyko Šveicarijon

GENEVA. — Katangos prezidentas Tšombė atvyko į Šveicariją. Jis sako, kad atvykęs sveikatos pataisymo reikalais.

Pastabos

Dabar ateinantį iš Lietuvos spauda perpildyta pranešimais ir aprašymais TSKP XXII suvažiavimo.

Džiaugsmingai skamba reportai ir visos pasakytos jam kalbos. Visi nurodo padarytus didelius atsiekimus ekonomijoje, moksle, kultūroje. Atsiekimus, tarnaujančius darbo žmonių būvio pagerinimui.

Ryžtingai skamba tolimesni užsibrėžimai.

★

Asmens kultas suvažiavime gavo papildomos kritikos.

Ir teisėtai.

Įdomu pažymėti, kad ir Tarybų Lietuvos delegacijos vadovas A. Sniečkus šį klausimą palietė savo kalboje. Tarp kitko jis pareiškė:

"... Mes visi, o ypač tie iš mūsų, kurie anais metais dirbo vadovaujantį darbą, gerai atsimename, kokia sunki našta partijai buvo svetimas leninizmui asmens kultas..."

★

Arba vėl, toliau:

"Likvidavus asmenybės kultą, pasidarė lengviau alsuoti. Žmonės visuose darbo baruose ėmė dirbti pasitikėdami, žinodami, kad jie gali drąsiai dirbti, siekti, kurti su nauda bendram komunizmo reikalui..." (Tiesa, spalio 24.)

Prie to su pasitenkinimu galima pridėti, kad suvažiavimas padarė tinkamus tarimus, jog asmens kultas niekuomet negalėtų sugrižti ir įsigalėti.

★

Vakarų propagandistai, vis nesiliauja skelbti, apie atsirandančius nesutikimus tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos.

Tiesa, atsiranda ir tokių, kurie pasako "neapsigaukime". Tačiau didlapijai jų pareiškimų neskelbia didelėmis raidėmis.

O tie, kurie sako "neapsigaukime", yra teisingi.

★

Pavyzdžiui, paimkime ir tai, ką kalbėjo Kinijos delegacija TSKP XXII suvažiavime.

O Kinijos delegacijos vadovas Čou En-lajus, apie Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos draugiškus santykius labai plačiai kalbėjo. Jo kalba ištiesai pažymėjo apie tų šalių gerus ir draugiškus santykius, apie bendrą siekimą taikos ir taikaus sambūvio tarp visų tautų.

★

"Kinijos ir Tarybų Sąjun-

Don Messers ir jo "aislanderiai" grįžo ant televizijos kitam sezonui. Šioj nuotraukoj matote Don Messerį (vidurinis), Charli Chamberlainą

(viršutinis) ir Don Tremairį, pranešėją. Nuotraukoj nėra Marg Osburne, kuri šioje programoje vaidina svarbią rolę kaip dainininkė.

Ką Kiti Rašo

Argi taip blogai?

— Likimas lemia amerikiečiams gyventi didesnę dalį savo gyvenimo pavojuje, — pasakė prezidentas Kenedis, priimdamas teisių daktaro garbės laipsnį North Carolinos Universitete.

Jis ragino mokslo žmones stoti talkon savo kraštui.

— Pirmą kartą istorijoje dvi viena kitai priešingos pusės turi jėgų sunaikinti viena kitą, — sakė jis, kalbėdamas apie JAV ir TSRS branduolines jėgas.

Kame gi šios šalies žmonės yra tas pavojus?

Argi reikia abiem šalims eiti karan ir naikinti viena kitą?

Tarybų Sąjunga stoja už taikų sambūvį. Visi daugiau supranta amerikiečiai sako

TSRS tikrai nenori karo. Jai reikalinga taika gerinimui savo žmonių būklės, kėlimui savo industrijos, plėtojimui technologijos. Nedarbas jau nėra problema.

Jei ir JAV karo nenori, o kas gi norės blaivai protaудamas, tai kame yra tas pavojus?

Teisybė, JAV ir TSRS turi skirtingas santvarkas, bet juk tas nereikia, kad reikia eiti karan. Ir pirmiau pasaulyje buvo skirtingų santvarkų ir jos taikoj gyveno, kartais net šimtmečius.

Suprantama, tarybinė ir kapitalistinė santvarka o s lenktyniuos ir taikoj gyvenamos, bet lenktyniavimas industrijoj, technikoje, kulturoje juk abiem gali būti naudingas.

— Vilnis

gos tautos, pasakė Čou En-lajus, nuo senų laikų gyvena labai draugiškai. Šis didis mūsų tautų susitelkimas ir jų draugystė gyvuos per amžius, kaip amžinai neš savo vandenį Janczy ir Volga". (Tiesa, spalio 21.)

★

Jis taipgi perskaitė ir Kinijos Komunistų Partijos CK pirmininko Mae Sze-duo pasirašytą sveikinimą.

Tame sveikinime jis kalba apie šių dviejų šalių glaudų susitelkimą ir draugystę.

"... Šie susitelkimas ir draugystė, kurie remiasi marksizmo-leninizmo ir proletarinio internacionalizmo

pagrindu, turi nepaprastai svarbią reikšmę, kad nugaltų bendras viso pasaulio tautų reikalas — kova prieš imperializmą, už taiką visame pasaulyje, už žmonijos pažangą. Mūsų dviejų partijų ir mūsų dviejų tautų susitelkimas ir draugystė išlaidė išmėginimus ir yra amžini bei neišardomi". (Tiesa, spalio 21.)

★

Taigi, kaip matome, Vakarų propagandistai apie nesutikimus rašo veikiausiai, kad jie nori, kad būtų nesutikimai, arba rašo vien tik "ieškodami" sensacijų.

Z. Janauskas

Petras Rimša

Mirė Petras Rimša, mirė vienas įžymiausių senosios kartos Lietuvos dailininkų.

Jo "Lietuvos mokykla" vaizduoja tą lietuvių tautai tamsų laikotarpį, kai žiaurioji carinė valdžia draudė lietuviškas mokyklas, lietuvišką raštą.

Jo "Artojas" vaizduoja per šimtus metų gyventą sunkų, vos bepakeliamą Lietuvos valstiečio gyvenimą.

P. Rimša ir A. Žmuidzinavičius — du įžymiausi Lietuvos dailininkai, davę pradžią modernei lietuvių daili. Pirmasis — su kaltu skulptūroje, antrasis — su teptuku tapyboje. Jūdvių geras bičiulis ir draugas, M. K. Čiurlionis, genijus, prieš daugiau kaip 50 metų, taipgi kartu su jais veikė, organizuojant lietuvių dailės parodas Vilniuje.

Prieš porą metų aplankiau Petrą Rimšą Kaune. Radau ir palikau jį gulint lovoje. Jis sirgo. Be kitų komplikacijų, jis baigė prarasti regėjimą.

— Dar aš noriu dirbti, noriu kurti! — kalbėjo jis. — Ir dar dirbsiu, nes turiu galvoje daug dalykų...

Taip jis man sakė. O aš jam:

— Draugas Rimša! Nežinau, ar jūs pajėgsite nuveikti daugiau, kiek jau esate nuveikęs. Bet žinokite tai: Jūs lietuvių tautai esate nemirštamas. Jūsų "Artojas", jūsų "Lietuvos mokykla" padarė jus nemirštamą. Kaip gi jūs čia gyvenate? ..

— Gyvenu gerai: visko man užtenka. Tarybinė vyriausybė nupirko visą mano kūrybą: sakė, muziejun sudės. Gaunu gerą pensiją...

Bute du dideli kambariai, kupini P. Rimšos darbų. Jo mieloji žmona rodinėjo man, aiškino, sustodama ties kiekvienu skulptoriaus darbu, pabrėždama jo reikšmę.

— Pavašink sveičią, pavašink! — įsakinėjo savo žmonai šeimnininkas, gulėdamas lovoje. — Neišleisk, nepavašinski! ..

Ji pavašino.

O man prisiminė anas metas, kai P. Rimša buvo Amerikoje, kai jis čia turėjo savo darbų parodas. Prisiminė man, kai jis, būdamas Brooklyne, užėdavo valgyti į valgyklą, tuomet buvusią "Laisvės" name. Diskusiodavome mudu meną, dailę, jos paskirtį visuomenėje.

Skundėsi dailininkas, kad Smetonos laikais jis buvo paneigtas. Smetonininkai niekad jo neįvertino, kaip įžymaus dailininko. Smetonos valdomi muziejai buvo skulptoriaus darbams perankšti.

Kas kita Tarybų Lietuvoje! Čia jis turėjo visas galimybes pasireikšti kaip dai-

ŠYPSENOS

Tai bent riešutas

Kalbėtojas kalbėjo virš valandos laiko. Baigdamas pasakė:

"Štai jums situacija riešuto kevale".

"Tai bent riešutas", atsiliepė vienas iš publikos.

—o—

Jam patiko

Jehovininkų agitatorius sakė kalbą būriui žmonių ant kampo. Jis aiškino, kad ateina pasaulio pabaiga ir žmonėms geriau rūpintis, kas bus tada, o ne čia, šioj ašarų pakalnėj.

"Žinai, man patinka jūsų kaba", atsiliepė vienas. "Tur būt dabar aš galiu nustoti rūpinęsis mokėjimu morgičių jums už namą?"

lininkas, kaip žmogus. Tarybinė Lietuvos vyriausybė jam gerai sumokėjo už jo darbus; nupirko juos, kad jie nedingtų, kad jų kas neišgraibstytų, kad jie liktų mūsų tautos nuosavybė, panašiai, kaip M. K. Čiurlionio, kaip A. Žmuidzinavičiaus kūrybiniai darbai.

— R. Mizara

—o—

Gera! kad jos tuštėja

Chicagoje mirė lietuviškos radijo valandėlės vedėja Sophie Barcus. Per metų metus ji buvo uoli klerikalų talkininkė. Garsindavo jų parenatoriaus darbams perankšti.

Kas kita Tarybų Lietuvoje! Čia jis turėjo visas galimybes pasireikšti kaip dai-

Chicagoje mirė lietuviškos radijo valandėlės vedėja Sophie Barcus. Per metų metus ji buvo uoli klerikalų talkininkė. Garsindavo jų parenatoriaus darbams perankšti.

Kas kita Tarybų Lietuvoje! Čia jis turėjo visas galimybes pasireikšti kaip dai-

— Laisvė

Nepriėmė į bažnyčią

Čikagoje mirė lietuviškos radijo valandėlės vedėja Sophie Barcus. Per metų metus ji buvo uoli klerikalų talkininkė. Garsindavo jų parenatoriaus darbams perankšti.

Chruščiovas apie Sambūvį

Taikus sambūvis — Tarybų Sąjungos užsienio politikos generalis kursas. Tautos — lemiamoji jėga kovoje už taiką

(Ištrauka iš N. Chruščiovo kalbos, pasakytos TSKP XXII suvažiavime. — Red.)

Draugai! Per ataskaitinį laikotarpį pasaulinėje arenoje įvyko svarbūs jėgų išsidėstymo pasikeitimai. Pasaulinė socialistinė sistema ne tik draugiškų mums šalių tautoms, bet ir visai žmonijai tapo patikima apsauga nuo karinių imperializmo avantiūrų. Ir tas faktas, kad jeigu persvara yra socialistinės tautų sandraugos pusėje, — didžiausia laime visai žmonijai. Be to, toliau vystėsi taikingosios jėgos visame pasaulyje.

Dar prieš keletą metų tarptautiniuose santykiuose reikėsi dvi priešingos stovyklos — socialistinė ir imperialistinė. Dabar aktyvų vaidmenį tarptautiniuose reikaluose pradėjo vaidinti ir Azijos, Afrikos, Lotynų Amerikos šalys, išsivadavusios ir išsivaduojančios nuo svetimų šalių priespaudos. Šios šalys neretai vadinamos neutralistinėmis, nors jas galima laikyti neutraliomis viena ta prasme, kad jos neįeina į esamas karines-politines sąjungas. Tačiau dauguma šių šalių anaipol nėra neutralios, kai kalbama apie pagrindinį šių laikų klausimą — taikos ir karo klausimą. Paprastai jos stoja už taiką, prieš karą. Iš kolonializmo išsivadavusios šalys virsta rimtu taikos veiksmu, kovos prieš kolonializmą ir imperializmą veiksmu. Neatsižvelgiant į jų interesus, jau nebegalima spręsti pagrindinių pasaulinės politikos klausimų.

Pačiose kapitalistinėse šalyse liaudies masės taip pat vis aktyviau stoja prieš karą. Darbininkų klasė ir visi darbo žmonės kovoja prieš ginklavimosi varžybas, prieš pražūtingą karo kurstytojų politiką.

Tuo būdu agresyvus imperialistinių vasiybių kursas dabar susiduria su išaugusiomis jėgomis. Socialistinio šalių ir visų taikingųjų jėgų kova prieš naujos agresijos ir karo paruošimą yra svarbiausias šių laikų pasaulinės politikos turinys.

Per praėjusius keletą metų karo ir agresijos jėgos ne kartą sudarė grėsmę visuotinei taikai. 1956 metais imperialistai kartu su kontrrevoliuciniu maištu Vengrijoje organizavo Egipto užpuolimą. Antrojoje 1957 metų pusėje imperialistai parduosė įsiveržimą į Siriją, kuris grėisė sukelti didelį karo gaisrą.

1958 metų vasarą ryšium su revoliucija Irake, jie pradėjo intervenciją Libane ir Jordanijoje ir kartu sudarė įtėmimą Kinijos Liaudies Respublikai priklausančios Taiwanio salos rajone. 1960 metų balandžio - gegužės mėn. Amerikos imperialistai pasiuntė savo karo lėktuvus į TSRS oro erdvę ir sužlugdė viršūnių Paryžiaus pasitarimą. 1961 metų pavasarį jie organizavo ginkluotą samdytų gaujų įsiveržimą į Kubą ir pamėgino pajungti sau Laosą, įtraukti jį į agresyvių SEATO karinį bloką. Tačiau visi šie imperialistų išpuoliai sužlugo.

Tačiau būtų didžiausia klaida tikėtis, kad agresyvių planų žlugimas atvedė imperialistus į protą. Faktai rodo ką kita. Jie nesiliauja mėginę dar labiau paaštrinti tarptautinę padėtį ir pastatyti pasaulį prie karo slenksčio. Pastaraisiais mėnesiais imperialistai sąmoningai ryžosi sudaryti pavojingą padėtį Europos centre, grasindami imtis ginklo atsakant į mūsų pasiūlymą padaryti galą antrojo pasaulinio karo likučiams, sudaryti taikos sutartį su Vokietija ir normalizuoti padėtį Vakarų Berlyne.

Paaštrėjus tarptautinei padėčiai, mes buvome priversti imtis būtinų priemonių mūsų šaliai apsaugoti nuo agresorių pasikėsinimų ir žmonijai išgelbėti nuo naujo pasaulinio karo pavojaus. Tarybinė vyriausybė buvo priversta sustabdyti ginkluotųjų pajėgų sumažinimą, užplanuotą 1961 metams, padidinti gynybos išlaidas, atidėti kareivių ir jūreivių paleidimą į atsargą, atnaujinti naujų galingesnių ginklo rūšių išbandymą. Šias priemones mes buvome priversti įvykdyti, joms vieninagai pritarė mūsų liaudis, jas teisingai suprato kitų šalių tautos, kurios žino, kad Tarybų Sąjunga niekuomet pirmoji nestos į karo kurstytojų kelią. Tarybiniai žmonės gerai žino agresorių įpročius. Mes nepamiršome Didžiojo Tėvynės karo metų, kai hitlerinė Vokietija klasitngai, niekšiška užpuolė Tarybų Sąjungą. Imperialistų sudarytos karo grėsmės akivaizdoje nėra ir negali būti vietos nusiramimui ir nerūpestingumui.

Kai kas Vakaruose dabar teigia, kad Tarybinės vyriausybės priemonės mūsų Tėvynės gynybai sustiprinti reikšiančios atsisakymą nuo taikaus sambūvio politikos.

Suprantama, tai aiški nesąmonė. Taikaus sambūvio politika išplaukia iš mūsų santvarkos esmės.

Norėčiau priminti tokį faktą. Tomis dienomis, kai mūsų šalis kovojo atremdama įnirtingas baltagvardiečių ir užsienio interventų atakas, Tarybinė vyriausybė svarstė valstybės herbo klausimą. Pirmajame herbo projekte buvo pavaizduotas kardas. Vladimiras Iljčius griežtai pasisakė prieš tai. "Kam gi kardas? — pasakė jis. — Užkariavimai mums nereikalingi. Užkariavimų politika mums visiškai svetima; mes neužpuolame, o ginamės nuo vidaus ir užsienio priešų: mūsų karas yra gynybinis, ir kardas — ne mūsų emblema". Kaip žinoma, mūsų šalies emblema tapo Pliutuvos ir Kūjis — taikaus kuriamojo darbo simbolis.

V. Lenino parengti ir mūsų partijos dokumentuose išvystyti taikaus sambūvio principai nekintamai lieka tarybinės užsienio politikos generalis kursas. Visa Tarybinės vyriausybės užsienio politika įtikinamai rodo, kad partija, visa tarybinė liaudis ištikimai laikosi taikingo lenininio kurso.

Tačiau vienašališkai yra sunku užkirsti kelią karo grėsmei taip pat, kaip sunku yra užgesinti laužą, jeigu vienas žmogus pila į ugnį vandenį, o kitas — žibala. Vakarų valstybės, kurios ne mažiau už mus turi būti susinteresuotos išvengti termobranduolinės katastrofos, savo ruožtu privalo būti pasirengusios ieškoti būdų ginčijamiems klausimams sureguliuoti abipusiškai priimtiniu pagrindu.

Kai kurie pacifistiškai nusiteikę žmonės Vakaruose naiviai mano, kad jeigu Tarybų Sąjunga daugiau nusileistų Vakarų valstybėms, tai nebūtų tarptautinio įtempimo paaštrėjimo. Tokie žmonės neatsižvelgia į tai, kad imperialistinių valstybių politiką, taip pat ir jų užsienio politiką, nulemia klasiniai interesai monopolistinio kapitalo, kuriam organiškai savybingi agresija ir karas. Kai, masėms spaudžiant, viršų paima daugiau ar mažiau nuosaikios politikos šalininkai — tarptautinis įtėmimas sumažėja, karo debesis kiek išsisklaido. O kai masių spaudimas susilpnėja ir nugalė tos buržuazijos grupuotės, kurios lobsta iš ginklavimosi varžybų ir į karą žiūri kaip į galimybę papildomai pasipelninti, — tarptautinė padėtis paaštrėja.

Tuo būdu, taikus sambūvis tarp valstybių, turinčių skirtingą visuomeninę santvarką, gali būti išlaikytas ir

užtikrintas tikrai visoms tautoms pasiaukojamai kovojant prieš agresyvius imperialistų siekimus. Kuo galingesnė socialistinė stovykla ir kuo aktyviau pačiose kapitalistinėse šalyse kovojama už taiką, tuo sunkiau imperialistams įgyvendinti savo agresyvių planus.

Taika ir taikus sambūvis — ne visiškai tas pat. Taikus sambūvis — tai ne tik karo nebuvimas, ne laikinos, nepastovios paliaubos laikotarpis tarp karų, tai dviejų priešingų visuomeninių sistemų sambūvis, pagrįstas abipusišku atsisakymu panaudoti karą kaip priemonę tarpvalstybiniam ginčams spręsti.

Istorijos patyrimas moko, kad nuolaidomis agresoriaus nepatenkinti. Nuolaidos imperialistams gyvybiškai svarbiais klausimais — tai jau ne taikaus sambūvio politika, o kapituliavimas prieš agresyvią jėgą. Mes su tuo niekuomet nesutiksime. Imperialistai turi pagaliau suprasti, kad jie jau nebėra žmonijos likimo lėmėjai ir kad socializmas, ar jie to nori ar ne, gyvuos, vystysis ir stiprės. Tačiau kol kas nepanašu į tai, kad ponai imperialistai būtų supratę šią tiesą. Iš jų galima tikėtis avantiūristinių veiksmų, kurie pražūtingai atsilieps šimtams milijonų žmonių. Todėl reikia ne nuolaidžiauti agresoriams, o žaboti juos!

Didelį indėlį į kovą prieš agresijos jėgas inėšė susiorganizavę į įvairias sąjungas ir judėjimus taikos šalininkai visose šalyse. Visi atsimena, kaip šeštojo dešimtčio pradžioje šimtai milijonų žmonių pasisakė už atominio ginklo uždraudimą, kaip rūšičiai protestavo Europos tautos prieš nelemtai išgarsėjusios "Europos gynybinės bendrijos" sudarymą ir Vakarų Vokietijos dalyvavimą joje. Liaudies masių spaudimas parlamentams ir vyriausybėms turėjo stiprų poveikį.

Taikos šalininkų veiksmai įgyja svarbią reikšmę ypač dabar, kai padidėjo naujo karo pavojus. Susidariusiomis aplinkybėmis geros vaikos žmonės nebegali apsiriboti vien pageidavimais taikos labui. Negalima nematyti, kad, nepaisant gausių visuomenės pasisakymų už taiką, agresijos ir karo jėgos vis labiau įžūlėja. Iš tikrųjų, dar prieš keletą metų nė vienas Vakarų politikas nedrįso, nerizikuodamas savo karjera, prasitarti apie Vokietijos bundesvero apginklavimą. O dabar Vakarų Vokietijos militarizavimas eina pilnu tempu, bundesveras jau tapo stambiausia karine jėga Vakarų Europoje. Vakarų Vokietijoje

karo ministras Štrausas ciniškai giriasi, kad Vokietijos Federatyvinė Respublika ne tik įeina į NATO, bet ir komanduoja tenai. Be to, atsitiko kažkas negirdėto — Anglijos ir Prancūzijos, t. y. šalių, nukentėjusių praecityje nuo Vokietijos militarizmo, vyriausybės suteikė bundesverui poligonus ir kareivines savo teritorijoje ir pavedė savo ginkluotąsias pajėgas buvusių hitlerinių generolų vadovybei. Tuo būdu bundesvero kareiviai trypia Britanijos žemę, kur jie negalėjo patekti su ginklų pagalba dviejų pasaulinių karų metais.

Mes suprantame Prancūzijos ir Anglijos patriotų kartėlį ir pasipiktinimą, kai jie mato, kaip jų gimtojoje žemėje marširuoja Vakarų Vokietijos revanšistai.

Žodžių vėjas nesuka malūnų, — sakoma patarlėje. Juo labiau kalbomis apie taiką negalima sulaikyti agresorių karo mašinos. Reikia veikti ryžtingai ir aktyviai, kad būtų galima laiku, kol dar ne vėlu, sulaikyti nusikalstamą karo kurstytojų ranką. Suprantama, kova už taiką, kaip ir bet kuri kova, reikalauja jėgų įtėpimo ir ištvėrmės. Kai kauniesi, ne tik suduodi, bet ir gauni smūgius. Tačiau ar galima to bijoti, kai sprendžiamas visos žmonijos likimas. Reikia suprasti, kad visų pirmo nuo pačių tautų, nuo jų ryžtingumo ir aktyvių veiksmų priklauso: ar bus žemėje taika, ar žmonija bus įstumta į naujo pasaulinio karo katastrofą. Reikia pakelti tautų budrumą prieš imperialistinių karų kurstytojų kėslus. Aktyvių antikarinųjų tautų išstojimų negalima atidėti iki karo pradžios, reikia išvystyti kovą nedelsiant, nelaukiant, kada pradės kristi branduolinės ir termobranduolinės bombos.

Taikos šalininkų judėjimo jėga sudaro jo masiškumas, organizuotumas ir ryžtingi veiksmai. Išlaikyti taiką yra suinteresuotos visos tautos, visi visuomenės sluoksniai, išskyrus nedidelę monopolistų sauželę. Ir tautos turi atkakliai reikalauti, kad būtų įgyvendinama taikos politika, ir panaudoti visas kovos formas šiam tikslui pasiekti. Tautos gali ir turi sutramdyti tuos, kurie yra apėsti beprotišku militarizmu ir karo idėjų. Kovojant už taiką — tautos yra lemiamoji jėga.

TORONTO. — Kasmet Kanadoje gimsta 15,000 kūdikų su protiniais trūkumais.

Visoj Kanadoj priskaitoma iki 500,000 protiniai atsilikusių vaikų.

T. Sąjungos Bandymai Dar Nesudarą Pavojaus

N. AUKSTUOLIS

Vakaruose keliamas bausis triukšmas dėl Tarybų Sąjungos vedamų nuklinių bandymų. Daugelį žmonių tas triukšmas labai įbaugino. Ypač dėl to, kad tą triukšmą kelia daugiausia tie, kurie laike amerikiečių nuklinių bandymų teigė, kad judėjimo prieš nuklinius ginklus teigimas, būk tie bandymai sudaro didelį pavojų, yra nepagrįstas. Kaip gi iš tikrųjų yra?

Aną dieną davė viešą pareiškimą Dr. A. H. Zimmerman, Apsigynimo Tyrinėjimų Tarybos pirmininkas. Jis sakė, kad Tarybų Sąjungos bandymai nesudaro pagrindinio didelio rūpesčio. Net ir tokiam atsitikime, jeigu būtų išsprogdinta 50 megatonų bomba.

"Aš nenoriu užglostyti dalyko rimtumą", pareiškė Zimmermanas, "bet kol kas nėra tikros priežasties rūpintis Kanadoje. Aš asmeniškai nesu susirūpinęs."

Jis sakė, kad radioaktyvūs krituliai yra blogas dalykas ir padėtis galėtų pablogėti, jeigu bandymai būtų tęsiami ilgą laiką. "Bet iškritimas (fallout) dar nepasiekė lygio, kad būtų reikalingas rūpintis".

Zimmermanas dar pažymėjo, kad Tarybų Sąjungos bandymai nepaskleidė tiek radioaktyvių kritulių, kiek Jungtinių Valstijų bandymai 1958 metais. Jeigu jų bus daugiau, tai pabaigų Tarybų Sąjungos bandymų.

Kaip žinia, Tarybų Sąjunga užbaigė bandymus šio mėnesio pabaigoj.

Kanados sveikatos ministras J. Waldo Monteith taipgi atmušė tų reksnių triukšmą.

"Atsižvelgiant į visuomenės susirūpinimą apie iškritimą", pasakė sveikatos ministras, "aš noriu pabrėžti, kad esamas pienas yra nepavojingas dėl žmonių naudojimo".

Jis čia turėjo mintyje riksmą, būk pienas pasidaro pavojingas kūdikiams, ypač dar neturintiems metų amžiaus.

Tą patį pasakė ir Dr. A. R. Boyd, Toronto sveikatos reikalų direktorius.

Iš to mes ir matome, kaip aititarilybiniai elementai šiuos Tarybų Sąjungos bandymus bando išnaudoti šaltojo karo plėtimui.

Kada amerikiečių bandymai buvo sudarę didesnę iškritimą, ypač Kanadoje, tai tie patys reksniai vadino

pastagalvais ir Maskvos agentais visus tuos, kurie reikalavo sulaikyti bandymus, panaikinti nuklines bombas. Dabar jie kelia didžiausį triukšmą.

Energingiausių šioj srityj pasirodė mūsų užsienio reikalų ministras ponas Green. Jis net ir Jungtines Tautas pasiekė.

Kas dar pridėtina, tai tas, kad tuo metu ir amerikiečiai darė bandymus. Ji išsprogdino kelias bombas. Tiesa, jie jas sprogdino po žemėmis, bet vistiek ir jie darė bandymus. Bandymus militariniam reikalams.

Kokią gi išvadą visuomenė turėtų pasidaryti?

Tas nereiškia, kad visuomenė turėtų nutilti. Reikia

tęsti kovą, kad nuklinių bombų bandymų visai nebūtų. Tas turi liesti visas šalis. Neišskiriant ir Francijos. Jeigu viena kuri šalis darys bandymus, tuomet nebus pagrindo protestuoti prieš kitą. Francija juk galėjo daryti tokius bandymus, kurie pasitarnavo visam Vakarų blokui.

Tarybų Sąjungos bandymai gali būti įrodymu, kad lenktynės ginklavimėsi nukliniais ginklais ar kokiais kitais yra tikrai eikvojimasis. Niekas nieko nepralenks toli. Abi pusės tobulins ginklus taip, kad vis mažiau laiko reiks dėl žmonijos susinakinimo.

Bandymai buvo daromi toli šiaurėje, už tūkstančių mylių. Bet ir tai radioaktyvumas padidėjo ir Kanadoje. O kas būtų, jeigu tokios bombos sproginėtų miestuose?

Tik taika ir sulaikymas ginklavimosi lenktynių gali išgelbėti žmoniją.

Reikalo Šerdis

Iš Vakarų Vokietijos pradeda plaukti verkšlenimų srautas. Per korespondentus ir komentatorius liejasi griudžios ašaros, kad Vakarai išsižada vokiečių.

"Pesimistai" numato baisias pasėkmes, jeigu Vakarai "išduos" Vakarų Vokietiją. Kiti net vaizduoja Vakarų Vokietiją "raudoną", perėjusią Rytų pusėn. Vakarinis Berlynas jau dabar pradėjęs merdėti ir jo mirtis esanti užtikrintas dalykas.

Kaip seniai buvo šaukiama, kad Vakarų Vokietija ir Vakarinis Berlynas yra tvirti, kaip švento Petro uola. O dabar jau viskas skęsta ir prapultį.

Kame gi dalykas, kad dabar tokios griudžios ašaros liejasi?

Adenaueras ir jo sėbrai laikėsi sakydami, kad Jungtinės Valstijos ir kitos sąjungininkės anksčiau ar vėliau prijungs prie Bonnos visą Rytinę Vokietiją, Lenkijos laikomas sritis ir t. t. Ypač pabėgėlių tarpe ši paganda turėjo geras pasėkas.

Dabar staiga iškilo perspektyva, kad gali būti pripažinta, nors faktiškai, Rytinė Vokietija ir dabartinė siena tarp Vokietijos ir Lenkijos. Adenauero politikai artėja bausis smūgis.

Adenauerininkai sako, kad jeigu sąjungininkai ir nebežadėtų greitą ateityj atiduoti jiems Rytinę Vokietiją ir visas senas teritorijas, valdytas iki karo, bet neturėtų visai užgesinti tos idėjos. Net būtų tokio didelio smūgio.

Pripažinimas esamos padėties nors de fakto reikštų galutiną sužlugdymą jų vilties.

Galima suprasti, kad Kennedis ir kiti Adenauero draugai tą gerai supranta. Todėl jie ir nenori eiti prie bent kokio susitarimo su Tarybų Sąjunga, kuris kokiu nors būdu pažeistų dabartinę situaciją. Tai yra, pripažintų Rytinę Vokietiją ir esamą sieną nors de fakto.

Vakarų Vokietija buvo ir tebėra geriausia JAV sąjungininkė Europoje. Su Francija, kaip jau matome, ne visada galima susikalbėti. Be to, ji baisiai įspainiojusi į karą su savo kolonija — Alžyrija. Didžiausios jos jėgos užimtos karu su arabais. Kitos, kaip Olandija, Belgija ir t. t., visai nereikšmingos. Tokiu būdu, Kennedžiui labai skaudu, kuomet reikia pasakyti tokiam sąjungininkui, kad negalima jam padėti jo viltis įgyvendinti.

Uždarymas sienos Berlyne buvo bausis smūgis Vakarų Vokietijos politikieriam. Tai buvo ženklas, kad siena tarp abiejų Vokietijų darosi nuolatine. Adenauero sąjungininkai net piršto nepajudinę, išskyrus tai, kad buvo pasiūsta kiek kariuomenės ir atlaikyti manevrai. Kokia iš to nauda, kuomet aišku, kaip dieną, kad čia buvo tik žaizdas patenkinimui maža suprantančių.

Galima gerai suprasti, kodėl taip sunkiai rišasi šis klausimas. Jis matyti nebus išspręstas greitai.

Kreipimasis

Į Liaudies Balso Skaitytojus ir Rėmėjus

Gerbiami Draugai ir Draugės,

Nuo lapkričio -1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų

Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimui \$4,000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vaju eitu planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$900 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 35 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,800 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$450 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$250 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajaus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje pirmo rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekanciai: už naują metinę prenumeratą 10 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriamos dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — 15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Lapkričio 12 dieną 2 valandą po piet Montrealo Lietuvių SDF Draugijos susirinkime bus nominuojama valdyba ateinantiems metams, o 18 dieną bus draugijos vakarienė. Taigi, visi nariai atsिमinkite dalyvauti ne tik susirinkime, bet ir vakarienių.

Vakarienių prasidės 7.30 val. vakaro, Vytauto klubo svetainėje.

A. Lesevičienė turėjo operaciją Reddy Memorial ligoninėje, A. Vermauskienė ir M. Tamašauskienė — Royal Victoria ligoninėje.

A. Šlapelis gydosi Royal Victoria ligoninėje.

W. Kubiliūna gatvėje automobilis užgavo, sulaužė koją. Gydosi General ligoninėje.

E. Konsigneris gydosi Miesto ligoninėje.

Linkiu visiems greitai pasveikti.

Jonas ir Onutė Karpavičiai atšventė savo 50-tas vedybų skaktuves. Dukrelės, N. Kukenienė ir A. Astrauskienė, paruošė puikias vaišes šv. Kazimiero parapijos salėje.

Visi dalyviai palinkėjo jubiliejančiams ilgiausių metų.

Apsivedė M. Bilevičiūtė su

italų tautybės vaikinų. Vestuvinės vaišės atsibuvo šv. Kazimiero parapijos salėje.

Torontietis B. Strimas praleido savaitgalį Montreale, atlikęs savo sergančią motiną M. Tamašauskienę ir savo jaunų dienų draugus.

P. Belanger pateko į teismą už išplėšimą iš banko \$11,000. Teisme jis įrodė, kad pusę tų pinigų jis atidavęs švento Juozapo institutui bei kitom religinėm organizacijom.

Kas Nužudė Ukrainų Nacionalistų Lyderį

Anais metais "veiksnių" spaudoje buvo daug riksmo, būk komunistai nužudė ukrainiečių nacionalistų lyderį Bandarą Vakarų Vokietijoje, užnuodydami maistą. Dabar iškyla viršūn visa istorija, kaip ten buvo iš tikrųjų.

Atbėgo į Vokietijos Demokratinę Respubliką buvęs Vakarų Vokietijos slaptosios tarnybos agentas Stefan Lippolzas. Jis ir papasakojo visą istoriją. Buvo taip:

Lippolzas viršininku buvo nacių generolas Gehlen. Jis prie Hitlerio buvo slaptosios

Taigi, būta gero kataliko to plėšiko.

Yra manoma, kad tik dėl to teismas priteisė jam tik 2 metus kalėjimo.

Trans-Canada Corporation Fund turi planą statymui didelio parduotuvų centro tarp St. Catherine, Demontigni, Berry ir St. Hubart.

Pastatymas atseisias \$20,000,000.

110,000 ketvirtinių pėdų tame plote priklauso vienuolėm, kurios spiria gauti gerą kainą už žemę. Ir jos, matyti, turi palinkusios prie pinigų pirštus.

B. K.

ter Wandel). Dr. Weber pasakęs Lippolzu, kad jis atstovaujantis Gehleno organizacijai ir pakvietęs Lippolzą prisidėti. Lippolzas gavęs pasikviesimą sekti Banderos organizaciją ir raportuoti apie ją.

Kadangi Bandera atsisakė nutraukti ryšius su britų slapta tarnyba ir pasiduoti Gehleno žiniai, tai pastarasis nusprendęs pašalinti Bandarą, o jo vieton pastatyti Vaskovitchą ir Benzą, Gehleno vyrus.

Prie to, Banderos pašalinimas buvo diktuojamas ir to, kad jis buvo koorganizatorius kartu su Oberlaenderiu pogromų Lvove. Oberlaenderis tuo metu buvo Adenauero valdžioje. Bandera žinojęs daug dalykų, kurie Oberlaenderiui dabar nepatiko.

Sausio mėnesį, 1957 metais, Dr. Weber įteikęs Lippolzu nuodų ir liepęs nuuodyti Bandarą, įdedant į maistą. Lippolzas negalėjęs tą įvykdyti, kadangi Bandera buvęs stropiai saugomas jo sargų. Jis pataręs Weberiui rekrutuoti D. Miskivą, kuris sukaliuosi apie Bandarą.

Tuoju po to Dr. Weber pataręs Lippolzu aplieisti Muncheną. Jis tą ir padaręs. Sugrįžęs į Muncheną sutvarkyti reikalus, Miskivas pataręs jam niekad negrįžti į Muncheną ir saugotis Gehleno vyrų. Lippolzas pasidaręs fiktyvius dokumentus ir išvykęs į Austriją.

Jam Austrijoje esant atėjo žinia, kad Bandera buvo nuuodytas. Pamažes, kad dabar bus viskas tvarkoj, 1959 metais jis sugrįžęs į Muncheną. Ten sutikęs Miskivą, kuris buvęs labai nusiminęs. Jis pasisakęs, kad jis nuuodijęs Bandarą ir pataręs Lippolzu bėgti iš Muncheno. Gehleno žmonės iešką ir jo. Mat ir jis žinąs per daug apie tai.

Lippolzas pabėgęs į Italiją. Bet kur tik jis ejęs, vis jį sekę. Tada jis persikėlęs į Norvegiją. Tenai jis gavęs laišką iš Miskivo su prašymu pagelbėti jam pabėgti iš Vokietijos. Lippolzas pažadėjęs padėti, bet tuoj išgirdęs, kad Miskivas misterišku būdu žuvs.

Ir Norvegijoje jis gavęs laišką su kulka jame ir įspėjimu, kad jis nebūtų vietoje. Taip jis ir priėjęs išvados, kad bus geriausia grįžti į Rytinę Vokietiją. Jis tą ir padarė. Ir spaudos konferencijoje išpasakojo reporteriams visą šią istoriją.

Šią visą istoriją pranešė Canadian Tribune reporteris iš Berlyno.

TORONTO. — Ontarijos vyriausybė turėjo pelno iš likerio kontrolės \$80,600,000.

Nesijuokit

Slėptuvių nuo radioaktyvių kritulių statytojams iškyla nauja problema: apsiginklavimas.

Matote, atsitikime nuklinio karo, slėptuvių savininkai susidurtų su kaimynais be slėptuvių, kurie norėtų pasislėpti kaimynų slėptuvėse.

Prof. Antanas Ramūnas tvirtina Tėviškės Žiburiuose, kad Kristus nemiega.

Jeigu jis nemiega, tai ką gi jis veikia?

Tik pasižiūrėk, profesoriau, kokia betvarkė jo karalystėj dedasi.

"Mes neneigiame pranešėjo tvirtinimo, kad per pastaruosius 30 mėn. viršplaninė Lietuvos gamyba siekė 15 bil. rublių", sako Gediminas Galva, vienas iš "vaduotojų". "Pranešėjui patikime, kad pramonės gamyba pradžios planus, žymiai padidėjusi metalo ir elektros energijos gamyba. Pripažįstame chemijos pramonės augimą, naujos pramonės įkūrimą, gerinimą, lengvosios pramonės spartinimą bei plėtimą".

Matyti Galvai apsisuko galva. Ir kaip čia seniai jie nieko nepripažino, niekam netikėjo, kas tik tvirtino, kad Lietuva apsieina be jų.

Dr. Šaipokas

Ivairenybės

Laukinių Hienu
Tramdytojas

Hiena — bailus ir kartu vienas iš pavojingiausių Afrikoje paplitusių grobuonių. Savo grobio ji ieško tik naktį, ir padaro daug nuostolio naminių gyvulių ūkiui. Dažnai jų auka tampa ir žmogus.

Tačiau kaip ne keista, Abisinijoje mažame Chararo miestelyje yra žmogus, kuris tramdo laukines hienas. Naktį, kai Chararą apgaubia sutemos, šis žmogus išeina į kiemą ir prigesintą žibinto šviesoje maitina grobuonis. Iš pradžių jos bailiai zuja aplink žmogų, bet pajutusios mėsos kvapą, prislenka ir ima kaulus iš rankų. Tramdytojas jas šaukia vardais — Ardo!... Karl!... Menone!... Turuore!... — ir jos po vieną prieina.

Si draugystė jam, atrodo, brangiai kainavo. Žmogaus veidas išvagotas giliais randais — hienu dantų pėdsakais.

TAMPA. — Respublikonų senatorius C. T. Curtis puola prez. Kennedy, kad per daug švelnus esąs linkui Kubos premjero Fidel Castro.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruilis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

Ir Jie Mato, Tik Ne Jiems Padaryti

S. KARPE

Ontarijos progresyvių konservatų suvažiavimas Toronte, kuriame buvo išrinktas naujas lyderis, iškėlė viršūnį dalyką. Dalyką, kurį daugelis net ir ne visai atžagareiviškų pažiūrų žmonių pražiūri arba net nenori matyti.

Kandidatai į lyderius, kaip ir užleidžias vadovybę premjeras Leslie Frost, perstatydami savo platformą arba savo užmojus, tvirtai pabrėžė, kad šiandien nebetinka senos pažiūros į gyvenimą, pažiūros, kurios tiko arklio ir karietėlės laikais. Kosminių kelionių gadynėj reikia kitokių pažiūrų ir į kasdieninį gyvenimą.

Be abejonės, konservatų supratimas, jų planai ir programa dėl naujos gadynės nėra tas pat, kaip ir komunistų ar net socialdemokratų. Tą parodė ir šis suvažiavimas. Bet faktas, kad ir jie mato, jog kas tiko seniau, šiandien nebegali būti taikoma gyvenimui. Reikia žiūrėti į gyvenimą visai iš kito taškaregio.

Toronto metro pirmininkas Gardiner buvo vienas iš tokių, kuris viešai išreiškė arklio ir karietėlės laikų nusistatymą. Jis drįso net siūlyti, kad būtų panaikintas duoklių rinkimas. Kitaip sakant, kad samdytojai būtų įstatymu paliuosuoti nuo pareigų išskirti iš darbininkų algos unijines duokles. Jis drįso pasakyti šitą akivaizdoje to fakto, kad neseniai teismas priteisė darbininkams mokėti unijines duokles, nors jie ir nenori prigulėti prie unijos, kadangi unijos patarnavimu naudojasi ir jie.

Dabar niekas, ir konservatai jų tarpe, negali galvoti, jog pramonininko užduotis tiksliai pelnu rūpintis. Individualus gyvenimas šiuo laiku nebegalimas. Visos šalies žmonės sudaro vieną bendriją, kurioje visų reikalai turi rūpėti visiems.

Valstybė šiandien yra didžiausia organizacija. Ji ne tik yra samdytoja šimtų tūkstančių tarnautojų (skaitant provincines ir savivaldybines administracijas), bet ir išmokojo. Ji moka vaikų bonus, ji moka apdraudą nuo nedarbo, ji moka hospitalizacijos išlaidas, ji moka darbininkų kompensaciją, ji moka senatvės pensiją ir t. t. Tiesioginiai nuo jos priklauso visų piliečių gyvenimo standartas. Ir tą daro, kaip matome, buržu-

zinės vyriausybės. Visa to arklio ir karietėlės gadynėj nebuvo. Ir nebuvo taip reikalinga.

Šale to mes turime nacionalinius arba valstybės kontroliuojamus geležkelius, elektrą, vandenį, gatvėkarius, kelius ir daugelį kitų užvedimų. Didesnė pusė mokyklų yra valstybės. Mažai bėra privatiškų ligoninių.

Šiandien visai ne tas, kas buvo, nors ir tebeveikia buržuazinė tvarka.

Bet...

Kada konservatai kalba, kad arklio ir karietėlės laikų pažiūros nebetinka, nereikia įsivaizduoti, kad jie pirmą vietą stato visuomenės aptarnavimą. Jų vyriausiasis siekis yra — vesti reikalus taip, kad pelno sistema būtų sėkminga; kad privatūs verslai padarytų pelno. Jie tik tiek keičia pažiūras, kiek juos verčia paties gyvenimo eiga, liaudies jėgos. Jie mato, kad reikia kitaip atsinešti į darbo žmones, negu kad buvo atsinešta, bet išsaugojant pelno sistemą, apsaugojant pelnus.

Darbininkai labai apsigautų, jeigu jie manytų, kad per konservatų partiją jie gali patenkinti savo reikalus. Kaip jau visiems yra žinoma, nedarbas palieka didžiausią rykštę Kanados darbo žmonėms. Ir vasarinio laikotarpio bedarbių skaičius siekia 300,000. Automacijai ir kitiems mechanizacijos būdams plečiantis ir tobulė-

jant, nedarbo problema darysis dar opesnė. Ir konservatai, kad ir su nauju požiūriu į gyvenimą, nepasakė, kaip jie šią problemą išspręs. Girdi, reikia surasti naujų darbų, bet kaip?

Visame kapitalistiniame pasaulyje ekonominiai reikalai darosi vis opesni. Bendros rinkos sąjungos ir kiti planai diskusuojami diena diena, bet nerodo, kad kapitalizmas būtų suradęs išei-tį.

Darbininkai labai apsigautų, jeigu jie patikėtų, jog konservatai išriš ekonomines problemas. Gerai, kad jie pradeda matyti, jog šiais lai-

kais reikia naujai ir į gyvenimą žiūrėti, bet jų tikslas yra išsaugojimas pelno sistemos.

Yra labai užkietėjusių antikomunistų, bet faktas yra, kad Tarybų Sąjungos pažanga, jos kompeticija yra pats svarbiausias varyklis ir pas mus, mūsų pusėj. Kone kiekvienas pasako, kad mes atsiliksime, jeigu neieškosime pagerinimo moksle, socialia-me aptarnavime ir t. t. Jei ne socializmo laimėjimai, mūsų politikieriai nesakytų, kad dabar reikia kitaip žiūrėti į gyvenimą, negu kad buvo žiūrima "horse and boggy" laikais.

Žalių Bulvių Sultys -- Gydomoji Medžiaga

Dažnai dėl įtempto darbo ir nuolatinės laiko stokos žmonės, ypač dirbantieji protinį darbą, neprisilaiko mitybos režimo, valgo kada papuola ir kas papuola. Normalaus maitinimosi pasekmės — skrandžio ir dvylikapirštės žarnos normalaus veikimo sutrikimai, rūgščių perteklius arba stoka, žaidos ir pan. Reikia pastebėti, kad tai labai dažnai pasitaikančios ligos. Tuo tarpu dabartiniai gydymo metodai negarantuoja, kad nepasikartos ligos paastrėjimas, priepuoliai, skausmai. Todėl labai svarbu surasti naujas gydymo priemones, kurios turėtų didžiausią gydomąjį ir profilaktinį poveikį. Medicinos mokslų daktaras L. Goldmanas nurodo, kad tinkamiausia priemonė skrandžio ir žarnų ligoms gydyti yra žalios bulvės.

Agurkus, morkas, kopūstus, ropes galima mieliai suvalgyti žalias. Bet kaipgi valgyti žalias buves? Ir iš

mati mašinėle arba sutarkuoti ir paskui perkošti per marlę.

Gydant skrandžio arba dvylikapirštės žarnos žaidas, bulvių sulčių patariama gerti nuo pusės iki vieno trečdaliao stiklinės prieš valgį 2 kartus per dieną tris savaites. Paprastai jau pačioje gydymosi pradžioje ligoniniai pasijunta žymiai geriau — išnyksta skausmai, vėmimas. Ligoniams pamažu priauga svoris. Gydymo pabaigoje sunormalėja skrandžio sulčių rūgštingumas — padidintas sumažėja, o sumažintas padidėja.

Pradėjus gydytis bulvių sultimis, žarnyno išsipūtimas prapuola, normalizuojasi jo funkcijos.

Kadangi dažniausiai skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaidos pasireiškia pavasarį, maždaug nuo kovo mėnesio iki pusės balandžio, ir rudenį, nuo pusės rugsėjo iki lapkričio mėnesio, tai tikslinga ir profilaktiškai vartoti bulvių sultis pusę aukščiaurodytos normos du kartus per metus — pavasarį ir rudenį. Sulčių vartojimas tuo metu apsaugo sergančiuosius žaidžų ligomis nuo paastrėjimų pasikartojimo.

J. Krikščiuonas
Žemės ūkio m. kand.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

tik pavyks, gyvą jį ir nupiešiau už visas mašinas, kartu sudėtas.

Poetas Meškaitis ilgai žiūrėjo į mano eskizą, kažką vis pasižymėdamas savo bloknote. Paskui jis sušuko:

— Į Luvrą! Į Luvrą jį!

Ir tai buvo vienintelė mano paguoda.

Dailininkas Navickas netyčia užtiko mane besėdintį prie savo triptiko ir bemaštantį. Jis labai rimtai išklauzė visų mano abejonių, atsėdė ir ilgai trynė rankas, tarsis šildydamas jas vieną į kitą — jam visą laiką kažkodėl šalo rankos:

— Pasakysiu tau, Staugaiti, kad aš šito tavo darbo nesūlysiu komisijai priimti už diplominį. Nors labai norėčiau. Aš net patarčiau tau jo niekam nerodyti. Prasidės visokios kalbos... na, tu ir pats supranti. Ar tu žinai, ką tu nupiešei? Tu nupiešei tokį spalvų vadovėlį, kurį aš rekomenduočiau pasikabinti savo atelje kiekvienam rimtam dailininkui. Kiekvienam, kurs šį tą nutuokia apie spalvų muziką. Stebėtina! Ačiū už šilumą.

Ir aš palikau šitą savo darbą namuose, išvažiuodamas į praktiką tuščia galva ir pilnomis rankomis tuščių drobių.

Beje, užmiršau jums pasakyti, kad mūsų grupė jau antra savaitė atlieka taip vadinamą praktiką. Sakau "taip vadinamą", kadangi tokias praktikas žiūriu su šypsena. Nežinau, gal kam nors jos ir naudingos. Didžiausią praktiką žmogus atlieka pats su savim. Gyvendamas.

Gerai dar, kad mūsų vadovu paskyrė dailininką Navicką. Jis pats susipakavo didelį ryšulį įvairiausio formato drobės etudams, spūninga, kelias meškeres ir pasakė:

— Vyrų, aš jūsų neapstatysiu. Tikiuosi, jūs irgi... Mes atvažiuovome į gražią, turtingą visokiausiais peizažo niuansais vietovę prie rajoninio miestelio, gavome seną, tuščią namą, kuriame anksčiau buvo įsikūrusi turistinė bazė, ir tuoj pat pakabinome virš durų šūki: "Vyrų, neapstatinėti!"

Nors mūsų tarpe nebuvo nė vienos merginos, bet grupės seniūną rinkome matriarchato pagrindais — stipriausią. Niekas nė nedrįso suabejoti, kad šis postas priklausė Gailiūnui. O jis visiskai ir nesirūpino mūsų reikalais, lakstė kaip apdujęs po kaimą, mėtė vaikus iki žemesnių medžių viršūnių, rūkė su vyrais, plepėjo su moterimis ir kiekvieną mielą dieną parsinešdavo didžiausią glėbį įvairiausių eskizų, piešinių ir kombinacijų. Ir kiekvieną dieną skūsdavosi:

— Žinai, be elektroninės skaičiavimo mašinos čia nieko nepadarysi.

Ne mašina man buvo reikalinga, o erdvė. Kad taip būtų galima išsirauti pušį ir tapyti paveikslą ant mėlyno ir begalinio dangaus skliauto! Tada aš parodyčiau, jog žmogaus smegenys gali dau-

matote, kad čia nėra žemės? O aš buvau vienišas. Jūs negalite įsivaizduoti, koks aš buvau vienišas.

Taigi stovėjau tarpduryje ir rūkiau. Saulė jau buvo aukštai ir švietė į galinius irgi labai vienišo mūsų namo langus. Eglės šešėlis dabar gulė ties durų slenksčiu, visai po mano kojomis perkirdamas baltą ir toli vingiuojantį taką, o tai reiškė, kad netoli vidudienis. Aš galėjau išėiti, sakysim, kad ir į upę nusimaudyti, bet nesiryžau peržengti šito juodo šešėlio po durų slenksčiu. Ir tada man šovė mintis...

Aš atsinešiau savo molbertą, karštligiškai skubėdamas, pastačiau jį koridoriuje, man buvo labai aišku, ko noriu. Anglimi greitai suradau kompoziciją, atsargiai apmečiau siuzetą.

Žinau, jūs degate nekantrumu ir smalsiai žiūrite pro mano petį į beprabylančią drobę. Nesivarginkit, jums teks ilgai, labai ilgai laukti. Bus daug geriau ir man, ir jums, jeigu aš dviem žodžiais papasakosiu tai, ką matau, ir jūs apsisukę nueisite.

Pagaliau net ir pasakot nereikia. Jūs tik pažiūrėkit ir pamatysit:

Placiai, iki galo, atvertos durys. Ir didelis, gražus, viliojantis dievo pasaulis už jų. Ir auksinis takas nuo slenksčio iki begalybės, ir viskas taip, kaip jūs matote. Gal tiktai jūs nematote, kaip juokiasi šitas akmuo prie tako, kaip visa gerklė kvatoja pušis ant kalnelio, kaip miškas toluome susiritęs springsta juoku... Šito jūs nematote, bet užtat jūs matote visų daiktų šešėlius. O aš atmetu šešėlius. Man reikia, kad viskas, ką aš matau, šviestų. O tas, kas šviečia, kaip jūs žinote, neturi šešėlio. Saulės nėra, šviečia viskas, ką jūs matote. Ir todėl pasaulis atrodo nerealaus, fantastiškas, išgalvotas. Sutinkat? Gerai. Taigi šešėlių nėra, išskyrus vieną didelį, juodą grėsmingą ir nežinomą šešėlį ties durų slenksčiu, kuris lyg nepermaldujamas likimo pirštas, perkerta auksinį taką į tą gražų, šviečiantį pasaulį čia pat, po jūsų kojomis.

Ir dar — jūs nematote, kad tarpduryje stovi mažas nuogas ir šviečiantis kūdikis, kurs labai nori ir niekaip nepasiryžta žengti lemtingo žingsnio į tą gražų, nepažįstamą ir tokį viliojantį pasaulį, kurio iš esmės juk nėra. Ir visa, ką aš matau, vadinasi "Pirmasis žingsnis".

Dabar jūsų smalsumas patenkintas, jūs galite eiti ir netrukdyti man dirbti.

Kiekvieną dieną aš nekantariai laukiau, kol eglės šešėlis atsiguos ties slenksčiu. Ne-

norėjau, kad mano draugai pamatytų, ką dirbu, ir jau pačioje pradžioje sugadintų nuotaiką. Ir jeigu eglės šešėlis jau gulėdavo vietoje, o kas nors dar šliaužiodavo koridoriu, aš pykdavau, nervindavau ir gniauždavau kumščius.

Kai po kelių dienų Gailiūnas netyčia užklupo mane prie molberto, paveikslas jau buvo gerokai įpusėtas, ir aš negalėjau neparodyti jo savo draugui.

— Badleris, — pasakė Gailiūnas.

— Kvailys! — atšoviau aš. Gaila, kad šalia nebuvo mažojo mūsų draugo — poeto Meškaičio. Neabejoju, kad jis būtų sušukęs:

— Į snukį jam! Į snukį!

Ir kas žino, ar tiktai šį sykį aš nebūčiau pakluseęs jo šūkiui.

Dar niekada aš nebuvau toks vienišas ir toks įtūžęs. Dirbau su keista neapykanta viskam, ką mačiau. Drobėje vis labiau ryškėjo griežtas visų klausimų klausimas: eiti ar ne. O daiktai švietė, tyčiojosi ir juokėsi, tartum norėdami pasakyti: jeigu tu ir peržengsi šitą juodą šešėlį, tu vis tiek niekada nežinosi, kas mes esame ir kodėl mes esame. Ypač mane siutino šitas akmuo prie tako. Taip siutino, kad vieną kartą neišlaikiau — pašokau, numečiau teptuką ir pribėgęs spioviau į jo akmeninį veidą. Paskui man pasidarė gėda, aš susiriečiau žolėje šalia apspiaudyto akmens ir apsiverkiau.

Širyt parodžiau savo "Pirmą žingsnį" dailininkui Navickui. Jis tvarkė savo meškeres, ruošdamasis prie upės ir nieko nepasakė.

— Einam, pamirkysim, — pakvietė jis mane.

Mes tylėdami nusileidom nuo skardžio, ir tankūs lazdynų krūmai minkštais lapais braukė man per veidą. Apačioje tyliai tekėjo upė. Vanduo, saulės dar neiššildytas, buvo vėsus ir toks vilio-

jamai gavus, kad norėjosi panardinti upėje galvą ir laikyti ją ten — ilgai, ilgai. Aš pasipurčiau.

— Šalta? — nustebė Navickas.

— Ne, iš vidaus šalta... Mes užmetėme meškeres ir neturėjome ko veikti — sėdėjome per daug arti vienas kito, kad galėtumėm atsiduoti savo mintims.

— Kiekvienas žmogus, kaip moko Hemingvejus, turi savo žuvį, — prakalbo Navickas. — Tavo žuvis, kiek aš išmanau apie meškeriojimą, labai didelė ir labai gudri. Ji vedžioja tave už nosies.

— O gal aš ją vedžioju... — Tu dar nepagavai jos, tad negali iš jos tyčiotis. Ir meškerioji tu visai ne ten!.. Kimba?

Aš pažiūrėjau į plūdę — tai tik jam pasirodė?

— Tavo žuvis — gilių vandens žuvis. Kartais ji išplaukia į paviršių pasirodyti žmonėms. Bet sekumose ji neima. Tau reikia užmesti giliau.

Man jau pradėjo nepatikti šitas pokalbis metaforomis. Aš ištraukiau savo meškerę, atsistočiau ir pasakiau:

— O gal man geriau susivynioti ir nueiti?

— Sėdėk, vaikinai! Tu nežinai, ko nori.

— Jūs galėjote būti geras kunigas — puikiai kalbate palyginimais.

(Bus daugiau)

A. Puezara Ligoninėj

LONDON, Spalio 28. — A. Puzara, tabako farmerys iš Rodney apylinkės, jau antru kartu atvyko į Viktorijos ligoninę patikrinimui sušlubavusios sveikatos. Atrodo, kad gal reikės turėti operaciją ant kaklo.

Linkiu ligoniui greitai pasveikti.

Lankytojas

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Pranešimai

Toronto

Prakalba apie suvažiavimą

Leslie Morris, venas iš Kanados komunistų lyderių, kuris stebėjo Tarybų Sąjungos komunistų suvažiavimą Maskvoje, papasakos apie tą suvažiavimą sekmadienį, lapkričio 12 dieną (2 valandą po pietų, 300 Bathurst St., kur yra ruošiamas Tarybų Sąjungos 44-tų sukaktuvių minėjimas.

Be prakalbės, bus ir koncertinė programa.

Torontiečių Kronika

Puikus parengimas

Praėjusį šeštadienį įvyko Šūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Toronto kuopos parengimas - vakarienė.

Tai buvo visais atžvilgiais gražiai ir gerai pavykęs parengimas. Šeiminkės labai rūpestingai visus pavaišino skaniu ir gerai paruoštu maistu, o vyrai patarnavo gėrimais.

O žmonių buvo pilna svetainė.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1748

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westonječio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Vakarienei baigiantis, kuopos pirmininkas drg. J. Keveža padarė pranešimą kaip kuopai sekasi vesti namo reikalus. Pasirodo, kad namo reikalai vyksta labai gražiai ir gerai.

Po to sekė šokiai prie smagios muzikos.

Atsilankiusieji visi buvo patenkinti ir gražiai pasilinksmino.

Rep.

Nevalia Akstinti Vaikučius Galvoti

Toronto spaudoje praėjusią savaitę buvo iškeltas faktas, kad pradinių mokyklų mokytojams draudžiama akstinti vaikus kritiškai žiūrėti į visas problemas, net ir netikėti akiai tam, ką mokytoja aiškina, stengtis protauti. Tėvai, sužinoję per vaikus, pradėję protestuoti. Ir mokyklos vedėjas pataręs mokytojais atsakyti nuo savo idėjos. Ji taip ir dariesi. Vėliau, pati būdama mokyklos vedėja arba direktorė, žiūrėjus, kad mokytojai to laikytųsi.

Dr. C. E. Phillips, Ontarijos kolegijinio studijavimo direktorius, savo brošiūrėlėje sako, kad mokytojai, kurie akstina studentus protauti nepriklausomai, išstato save pavojui būti persekiojami kaip subversyvūs.

Mokyklose esą siekiama to, kad mokiniai galvotų taip, kaip jiems įsakyta.

Jis sako: "Apgavystė visuomenei reikalauti, kad mokyklos mokintų protauti, o paskui persekioti kaip subversyvius sąžiningus moky-

tojus, kurie yra užtektinai naivūs bandyti".

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

ėmė ir uždraudė jos kūną priimti į bažnyčią. Parapijoje ir aplamai klerikalų sluoksniuose kilo bausis sumišimas. Vyskupo patvarkymas nesuprantamas net ir parapijos klebonui prelatui Paškauskui. Sako, jį stačiai pritrėnkė.

Socialistų "Naujienos" taip pat pasipiktino. Gvolutu sukliko, girdi, juodos sąžinės skundikų darbas. Jos mano, jog kas nors vyskupui apskundė, kad Sophie Barcus buvo negera katalikė.

Gal ir taip. Bet "Naujienos", ypač administratorius M. Gudelis turi žinoti, kad ir Sophie Barcus sąžinė nebuvo švaresnė.

Čikagos lietuviai labai gerai atsimeina ką darė Sophie Barcus radijas kaj mirė L. Prūseika. Nėrėsi iš kailio, kad kaip nors užkirsti kelią L. Prūseikos kūno palaidojimui Tautinėse kapinėse. Kvietė žmones prie kapinių demonstruoti ir neįleisti į kapines laidotuvių procesijos. "Naujienu" administratoriui visa tai labai gerai žinoma. Jis prieš mirusį L. Prūseiką su ja dirbo išvien.

Ir dabar verkšlenti, kad gavo kitu lazdos galu per nosį, daugiau kaip juokinga. Kaip pasiklojo, taip ir miegos, ponas M. Gudeli.

Zmonės sako, nekask kitam duobės, nes pats gali įkristi. Ar ne teisybė?

— S. J. Jokubka

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

J. LUNSKY

AKTŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria aktų nervus, nuo kurių patina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Aktų ir Akinų Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Ateinančios savaitės Liaudies Balso laidoje pradėsime skelbti vajaus veiklos rezultatus. Beartėjant vajaus pradžios datai daugėja atsiliepimai su įvairia parama dėl Liaudies Balso. Laike praeitos savaitės eilė draugų ir draugių gražiai atsiliepė. Dedame viltis, kad vajaus atsiliepimai daugės ir Liaudies Balsui bus suteikta reikiama parama, dėl jo išsilaiškymo per ateinančius metus. Pastaruoju laiku atsiliepė šie draugai ir draugės:

V. Žilinskas, Plymouth, Pa., prisiuntė nuo L.L.D. 97 kuopos \$5.00 aukų.

A. Zvirzdin, Richfield Springs, N. Y., atsiliepdamas į vajaus laišką, prisiuntė \$1.00 aukų.

V. Matonis, Toronto, pridaė nuo Ant. Augaitis \$6.00 aukų.

K. J., Toronto, atnaujino dvi prenumeratas į Lietuvą ir sutiko pasidarbuoti vajuje.

T. Rimdžius, Toronto, pridaė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe A. Galinaičio ir J. Mingilo po vieną atnaujintą į Lietuvą ir nuo J. Mingilo \$1.50 aukų.

S. Stankevičienė, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

A. Jonikienė, Chicago, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$11.00 surinktų aukų. Aukojo po \$1.00: A. Jonikienė, Ruta, A. Romanas, M. Mazikauskienė, J. Užsienis, M. Bacevičius, A. Gabal, Fr. Lukas, F. Gelbert, T. Dabulskis ir M. Mazuras.

V. Taraskienė, San Leandro, Calif., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

Fr. Masys, Renabie, Ont., atsinaujino sau, atnaujino tris prenumeratas į Lietuvą

ir paaukojo \$12.50.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo N. Baltakienės 50 c aukų.

Fr. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną A. Kunigiškio atnaujintą į Lietuvą ir nuo A. Kunigiškio \$11.50 aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridaė kelioliką atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe jo paties vieną atnaujintą į Lietuvą ir \$12.00 surinktų aukų. Aukojo: K. Meškauskas \$5.00; V. Matonis \$2.00; S. Poškus, J. Snieckus, P. Šimkus, J. Stinson ir M. Subačius po \$1.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

V. Bareisis, New Westminster, B. C., \$2.00;

Joe Zemaitis, Rochester, N. Y., 50 c.;

V. Mikšys, Toronto, \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai aciū.

Administracija

Turkijos Politikieriai Nusilenkė Militaristams

ANKARA. — Visų keturių politinių partijų lyderiai sutiko su militarinės jontos reikalavimu sudaryti valdžią iš visų keturių partijų ir prezidentu išrinkti jontos lyderį gen. Cemal Gursen.

Koalicinė valdžia turės laikytis iki šiol jontos turėtos politinės linijos. Buvusio premjero Menderes nė vienam šalininkui neturės būti dovanota bausmė. Turės šalies reikalus tvarkyti taip, kaip militaristai reikalau.

BRUSSELIS. — Taip vadinamų Laisvųjų Profsąjungų Tarptautinė Federacija ir Krikščionių Profsąjungų Tarptautinė Federacija pasmerkė davimą pagalbos Ispanijai.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto